Kaina 20 Pf.

Nr. 49 (1211) Vilnius, 1943 m. gruodžio 4 d.

LIETUVIŲ KARIŲ SAVAITRAŠTIS

Eina nuo 1919 m.

LEIDŽIA LIETUVOS ŠAVISAUGOS DALIŲ STABAS. Vyr. redaktorius kpt. Simas Urbonas. Redakcijos ir administracijos adresas: Vilnius, Jezuitų g-vė Nr. 3. Telefonas per lietuvių karišką: Vyr. redaktoriaus — 22. Redakcijos ir administracijos — 24. Spauda: Kauen-Wilnaer Verlags — und Druckerei G. m. b. H. Wilna, St. Annenstr. 3, Ruf 15-66.

NE ŽODŽIAIS, BET VEIKSMAIS ĮRODYKIME

1918 — 1920 metus mes vadiname Nepriklausomybės kovų metais. Tada metuose Lietuva, pasinaudojusi prokusia pasaulyje sutirute, pasiėsdė nepriklausoma, atsiskyrusi nuo Rusijos, ir pradėjo kurti savarankišką gyvenimą. Suvaime supranatoma, kad Rusija, tao laiku šiausi bolševikine, Nepriklausomybės paskelbimo nepadė ir siumtė į Lietuva savo kariuomenė daiš, kad ta tautėjai lietuvių judėjimą užgniaužtų ir Lietuvoje įvestų Sovietų tvarką. Sovietų Sąjungos kariuomenės daiys užėmė mažos Lietuvos Lietuvos ir Vilniaus, skverbėsi toliau, kad galutinai suniaikintų Nepriklausomybės užuomazgą. Dar silpna Lietuvos vyriausybė, norėdama išlaikyti paskelbtą Nepriklausomybę, pradėjo kurti kariuomenę — savanorius, kurių užsiviryę buvo ginkluotu rankose ginti savo krašto nuo svetimų įsibrovėlių.

Atsirado žmonių, kurie paklausė vyriausybės šaukimo, metė savo įprastą ramų darbą, metė šeimas ir, pašmę šautuvą, patraukė Lietuvos ginti šiai šaiai, kai Lietuva be bolševikinius dalinius. Sunki tai buvo kova. Savanoriai, silpnai ginkluoti, be apavo, be drabužių, be maisto, kovoje su geriau ginkluotu ir geriau ginkluotu priešu. Alkani, šasi, bet būdami galingos dvasios, jie nugalėdavo visus sunkumus ir žingeisu po žingeisu siekė savo tikslą. Mūsų didelis kaimynas, Voktietija, patį būdama karo nuslėpsnita, pacai šągeles encrolišė ir materiališkai rėmė, pirmoji pripažino Lietuvą Nepriklausomybės aktą, davė paskolą ir rėmė ginklais. Dėka tai, gaudami iš Voktietijos paramos, Lietuvos savanoriai sėkmingai siekė krašto ma sibrovusių bolševikinių dalinių, sėkmingai pasiję kelią lenkų dalinius, kurie, naudodamiesi Lietuvos vyriausybės silpnumu, norėjo Lietuvą užimti. Kur tik grėsė pavojus, ten tuojau pastrodydavo Lietuvos savanoriai, basas, alkanas, bet su šautuvu rankose, pasirėžęs žiūti, bet savo krašta, savo tautą ginti.

Daug jų šavo, daug tiko mvailiais, bet jie savo tikslą pasiekė, jie apgynė kraštą, davė laiko vyriausybei sustiprėti ir modifiuoti dagiai žigu. Žuvusiems už Nepriklausomybę dėkingi tautiečiai prie Kauo Miziejaus iš visos Lietuvos kampų atgabentų akmenų pamatą pamtnkla, o samoje prie to ir etna tie patys šavaliai, Nepriklausomybės kovų dalyviai. Kiekvienas Lietuvos piliečia, eikiamas prie to ta pamtnkla, ar pagaiės krikto galva ir ar pasidžiaiwimu mintinis skrenda į tuos laikus, kai Lietuvos savanoriai, kenčiamai pešinius nepriklišia, kovojo ar daug stipresnio priešu, kol savo krašta apgynė. Lietuvos jaunimas pradėjo mokyklose, gimnazijose, universitetuose mokėti karšiavimo, kad jis ės pėdomis tų vyrų, kurie, nieko nebodami, kovojo žiū paskutinio savo kraujo lašo, ši pergalės

Praėjo 20 metų kūrybinio darbo. Daug buvo padaryta, daug kas pasiekta, bet šartu su ramiu gyvenimu pradėjo dilti iš žmonių atminties tos sukos, kurios 1918 — 1920 metais buvo sudėtos ant Tėvynės alturo. Žmonės įpratė patogiai gyventi, kiekvienas buvo paskendęs savo kasdieniuose rūpesčiuose, kiekvienas daugiau ar mažiau sumetęriašlo ir tęl galinagi 1918 — 1920 metų dvasia pamažu pradėjo iš tautos nykti. 1940 metais mūsų tautos eardinasis priešas Sovietų Sąjunga, laužydama savo garantijas ir sutartis, be šūvio okupavo mūsų kraštą. Okupavusi pradėjo įpraašą sau naikinime darbą, suiminėjo, žudė tuos žmones, kurie, krašto meilės vedami, su jais 1918 — 1920 metais kovojo. Žudė ir vežė visus tuos, kurie jiems bove nepatikimi arba nepasirikus Lietuvių taata kentėjo, nes buve bėgėgą bet tvirtai tikėjo, kad ateis atsiskaitymo valanda, kad tokia padėtis ilgai tęstis negali, ateis kas nors, kurie žigelbės mūsų tautą nuo visiško jos sunaikinimo. Tu valanda šėmusė 1941 m birželio 22 d. Mūsų didysis kaimynas Voktietija paskelbė Sovietų Sąjungai karą ir žaibo greitumu pradėjo vieną po kitos triušėinti Sovietų armijas. Kaip 1918 — 1920 metais be Voktietijos niekas neatėjo i pagalbą, taip ir 1941 metais viena tik Voktietija ižgelbėjo mūsų tautą nuo prašūtės. Ji viena tik neišlaidė Lietuvos iš akių, ji viena protestavo prieš Sovietų Sąjungos akupaciją mūsų krašto ir ji viena nuo to raudonojo siltbino išlaisvino mūsų tautą ir kraštą. Lietuvių tauta amžinai turi būti dėkinga Voktietijai už savo egzistenciją ir tą kalmynišką pagalbą, kurią ji mums 1918 — 1920 metais ir 1941 m. suteikė. Be jos aktyvių veiksmų mūsų tauta būtų išblaškyta po plačiąsias Sibiro laukus, ji ten ši bado, šalčio ir kančių pavargęs žmirtų, kaip miršta birželio 13 — 14 d. išvežtieji 45 tūkstančiai mūsų tautiečių.

Pirmomis karo dienomis lietuvių tauta atsižvėgė, patvaisė iš mūsų ir kaip 1918 — 1920 metais visi grėbėsi ginklo padėti galingai voktiečių kariuomenei atšiki jos užduvnai. Aiškūdo šiyvai, sprogo grupinės, Liesjo ...vos partizanų rankomis mėtomos i raudonarmiečių eilės, visur, kur tik galima buvo, raudonoji armija buvo desforatizuojama ir naikinama. Atrodė, kad tojė galingoji dvasia, kai 1918 — 1920 metais viešpatavo Lietuvos savanorių ir Nepriklausomybės kovų dalyvių eilėse iš neužjo užsiliepsnojo ir ji toliau bus mums kelrodžiu kovoje dėl laisvės ir egzistencijos Bet toji liepsnelė greit dingo. Dė metų ramus gyvenimo ir materializmo įtaka tą liepsnelę užgesino, mūsų jaunimas, su mažomis išimtimis pradėjo dalyvis i šonus, pradėjo kažin ko laukti, užmirdamas 1918 — 1920 metų savanorių pavyzdį ir laukdamas, kad laisvę ir teisę gyventi, kas kitas jiems iškovotų, paslėko nuo šalės pasyvumo tvykių.

Nepriklausomybės kovose mūsų jaunimas ne karta pabrėdžiavo, kad jis vienomet paseks Nepriklausomybės kovų dalyvių pavyzdžiu, ne kartą pabrėdžiavo, kad dėl savo tautos ir krašto jis nepasigailės kraujo. Bet užmirko, kad krašto saugumas rėmėsi ne žodžiais, bet veiksmais, pamiršo, kad laisvė pati neateina, bet ji turi būti iškovota sunkiomis kovomis ir su šiais surištais nepriteliais bei sukomis.

Stalas laikais, Stalinas primygtinai pabrėžė, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos užkariavimas ir jų išsiadavimo ir Pabaltijo kraštai yra Sovietų Sąjungos nariai, savanoriškai prisijungusieji prie Sovietų Sąjungos, veiksmais, bet ne žodžiais atsakyti, jog tai yra melas. Mūsų jaunimo pareiga yra ginklu rankose trodyti nasuilui, jog lietuvių tauta niekuomet buvo i Sovietų Sąjungos įjungta, bet daugiau nesidos savęs naikinti.

Lietuvos jaunimo pareiga ginklu rankose pastoti kelią slenkančiam prie mūsų krašto bolševizmui ir jį sumušti, bet sumušti ne savo žemėje, o ją pačioje, kad jis nesugėtų mūsų krašto suvaistai. Dabar, tuo momentu, kai dar laikas, visi kaip vienas turime vėl stoti į kovą, kaip stojo kovon 1918 — 1920 metais savanoriai, ir ginkluotais atsakyti Stalinai ž po pretenzijas i mūsų tėvų žemę. Geriau garbingai ginklu rankose miršti, negu leisti save, kaip vergus raudonajam sibinui sunaikinti.

Dažnai girdėti kalbos kad mes visai kaip vienas stosime i kovą prieš bolševizmą, jeigu bolševikai išeogs i mūsų krašta. Kai bolševikai ėenes i mūsų kraštą bus per vėlu organizuoti jiems pasipriešinimą Ginkluotų pajėgų organizavimas reikalauja ilgesnio laiko, ir jos turi būti organizuojamos dabar, nelukdami priešo savo krašte. Priešas turi būti sumuštas toli nuo mūsų sienų, kad mūsų židinis ir organizacinis gyvenimas nebūtų sutrukdytas, o ir pritaikyti savo seną jėgų pasiauvyros teorija Europoje. Bet Didžioji Britanija ši kartą iš tikrųjų patėjo jrankio rankose to svetimo reškinio, kuris daugiau kaip 150 metų kovoja dėl savo viešpatės Europoje. Tai tarptautinė žydija. Ji, prisidėdama turiamsis britų valstybės teresais, tikisi lengviau išplėsti žydiškai bolševikinės revoliucijos marą i Angliją, kaip ir i visą Europą. Žydiškos neapykantos padiktuotus mūsų priešininkų naikinamosius planus Flureris sulygino su nepajudinamu voktiečių tautos pastvėjimu šiose pasaulio istorijos gruntynėse išlaikyti ir nepaprasta ištvermę ir visų jėgų paskutinį panaudojimą. Jis jaunieisems karininkams surodė, kad šiandien prie karetių dragos ir kietumo priklauso tikėjimo išsižinimas politiškai išlaisvinto vyro, kuris žino, dėl ko vyksta kova. Juk kaip tik šiose baisose gruntynėse kiekvienas turi žinoti, kad tai nėra tik karinis atsiskaitymas tarp siekiru valstybių, bet gigantiškos gruntynės tarp tautų ir rasių, kurios nugalės viena pasaulėžiūra ir kuri kitas suneikins be pusgailėjimo. Vadinasi, toji tauta, kuri šias gruntynes pralaimės, baigs savo egzistenciją. Juk iš šios kovos laukti šo nors kito, kaip pergalės arba prašūtės, yra nesąmonė. Ir paskutinis voktiečių kareivis turi būti įsitikinęs, kad iš šios kovos tautos mūsų priešai norėjo, dėl jos nusikalto ir mums primetė, kitaip negali baigtis, kaip voktiečių pergale. Mes asmeniškai ir tautiškai visuomis aplinkybėmis galime prišėintis mūsų prišėinimų koalicijai, o todėl taip pat suprantama, kad mes šio karo pabaigtę žaimėsime.

Pasiremdamas didžiaisiais ir stipriaisiais voktiečių istorijos laikais, Flureris jaunieisems karininkams išdėstė, kad pergalė visada vainikuodavo mūsų vėliavas, kai mes būdavome kupini vienintelio ir nepajudinamo tikėjimo į savo ir tėvų Voktietijų. Mūsų tautai, kaip ir dažnai praeityje, taip ir šiandien, jos kovoje dėl laisvės ir vadinasi, dėl ateities. Apvalinę mums nieko nepaliko. Viskas turi būti iškovota fronte jos sūnu kietumu ir taip pat tėvynėje per sunkiausius bandymus. Kaip tik karčiausiomis bandymų valandomis ir kovoje, kad vadovauti paskirti vyrai savo tikėjimą pergale semtų iš savo pasaulėžiūros ir ta tikėjima savo pavyzdžiu ir savo elgesiu mokėtų perduoti savo valdiniams. Todėl karininkas kartu turi būti politinės vainę nešėjas kariuomenėje. Kiekvienas karininkas turi žinoti, kad ten, kur jis stovi ir kovoja, i jo rankas sudėtas voktiečių tautos ir Reicho likimas.

Generolas feldmaršalas Keitelis sveiga baigė Flurerio išpažinimą, kurts buvo palydėtas iš tūkstančių jaunų krūtinių išsiveržusio šūksnio.

Sėkmingiausiu laikinai

BERLIN. XI. 30. Žinomas voktiečių karo laikinas mažaras Gunther Rall lapkričio 28 d. rytą Rytų fronte numušė savo 250-ąjį priešo tuo taru kai dieną prieš tai jis vėl buvo numušęs tris sovietų lėkūnus

Toktiu būdu majoras Rall, turėjęs 25 metus amžiaus, drauge su kapitonu Hartmanu yra sėkmingiausiu voktiečių karo lėkūnų priešakyje. Jis apdovanotas Geležinio Kryžiaus Riterio Kryžiumi 1942 m. IX. 4 d., o žodžiu Lapės 1942. X. 26 d. ir Kardais 1943. IX. 12.

Kova dėl laisvės ir gyvenimo

Fiurerio kalba 20.000 jaunųjų karininkų

VYRIAUSIOJI FIURERIO BŪSTINĖ Flureris pasakė kalbą maždaug 20.000 naujų jaunųjų karininkų, kurie buvo rasti vertais vesti mūsų tautos sūnus kaip karius į sukščiausią atsakingumą.

Kariuomenės karo laivyno, karo aviacijos ir jų ginklo jaunieisems karininkams Flureris išdėstė mums primestų milžiniškų gruntynių priežastis. Šios gruntynės — tai kova dėl mūsų tautos būti ar nebūti dėl laisvės ir gyvenimo. Flurerio nuo...ešlėkė, kad už britų politikos sąmokšių žydų tikslas buves šiuo ...vyksiantiąsi susijungus su Sovietų Sąjunga, pirmoje vietoje sunaikinti Voktietją, kad po to visa Europa būtų galima atiduoti bolševizmui. Jeigu Voktietija nelaimėtų šiosios kovos su ir Europai, pareiškė Flurerio, tai stepių barbarija užplūstų mūsų žemyną, ji sunaikintų ji, kaip žmogiškosios kultūros ...ėsnį ir šaltinį. Kad galų gale tokia yra valia tų, kurie pradėjo karą ir nuskalto šiandien nebetenka abejoti. Angilija šiuo karu tarėsi galėsianti vėl kraujų, kaip ir dažnai dėrė, pritaikyti savo seną jėgų pusiausvyros teoriją Europoje. Bet Didžioji Britanija ši kartą iš tikrųjų patėjo tranės rankose to svetimo reškinio, kuris daugiau kaip 150 metų kovoja dėl savo viešpatės Europoje. Tai tarptautinė žydija. Ji, prisidėdama turiamsis britų valstybės teresais, tikisi lengviau išplėsti žydiškai bolševikinės revoliucijos marą i Angliją, kaip ir i visą Europą.

Žydiškos neapykantos padiktuotus mūsų priešininkų naikinamosius planus Flureris sulygino su nepajudinamu voktiečių tautos pastvėjimu šiose pasaulio istorijos gruntynėse išlaikyti ir nepaprasta ištvermę ir visų jėgų paskutinį panaudojimą. Jis jaunieisems karininkams surodė, kad šiandien prie karetių dragos ir kietumo priklauso tikėjimo išsižinimas politiškai išlaisvinto vyro, kuris žino, dėl ko vyksta kova. Juk kaip tik šiose baisose gruntynėse kiekvienas turi žinoti, kad tai nėra tik karinis atsiskaitymas tarp siekiru valstybių, bet gigantiškos gruntynės tarp tautų ir rasių, kurios nugalės viena pasaulėžiūra ir kuri kitas suneikins be pusgailėjimo. Vadinasi, toji tauta, kuri šias gruntynes pralaimės, baigs savo egzistenciją. Juk iš šios kovos laukti šo nors kito, kaip pergalės arba prašūtės, yra nesąmonė. Ir paskutinis voktiečių kareivis turi būti įsitikinęs, kad iš šios kovos tautos mūsų priešai norėjo, dėl jos nusikalto ir mums primetė, kitaip negali baigtis, kaip voktiečių pergale. Mes asmeniškai ir tautiškai visuomis aplinkybėmis galime prišėintis mūsų prišėinimų koalicijai, o todėl taip pat suprantama, kad mes šio karo pabaigtę žaimėsime.

Pasiremdamas didžiaisiais ir stipriaisiais voktiečių istorijos laikais, Flureris jaunieisems karininkams išdėstė, kad pergalė visada vainikuodavo mūsų vėliavas, kai mes būdavome kupini vienintelio ir nepajudinamo tikėjimo į savo ir tėvų Voktietį. Mūsų tautai, kaip ir dažnai praeityje, taip ir šiandien, jos kovoje dėl laisvės ir vadinasi, dėl ateities. Apvalinę mums nieko nepaliko. Viskas turi būti iškovota fronte jos sūnu kietumu ir taip pat tėvynėje per sunkiausius bandymus. Kaip tik karčiausiomis bandymų valandomis ir kovoje, kad vadovauti paskirti vyrai savo tikėjimą pergale semtų iš savo pasaulėžiūros ir ta tikėjima savo pavyzdžiu ir savo elgesiu mokėtų perduoti savo valdiniams. Todėl karininkas kartu turi būti politinės vainę nešėjas kariuomenėje. Kiekvienas karininkas turi žinoti, kad ten, kur jis stovi ir kovoja, i jo rankas sudėtas voktiečių tautos ir Reicho likimas.

Generolas feldmaršalas Keitelis sveiga baigė Flurerio išpažinimą, kurts buvo palydėtas iš tūkstančių jaunų krūtinių išsiveržusio šūksnio.

Mūsų kariai fronte sprogstant bolševikų sviediniams
Leono Šeibučio nuotr.

Pirmojo krašto apsaugos dalinio prisaikdinimas

ON. Pirmą kartą didesnis Lietuvos apsaugos dalinių būrys išsirikiavo paradui lietuvių karininkų puskarininkių ir kareivių savanorių priesaikai. Kalbėtojų tribūna buvo papuošta Reicho karo vėliava ir tautinėmis lietuvių vėliavomis. Greta kelių karininkų puskarininkių ir vyr. grandinių suėjęs kelt karių pratimams vadovavę voktiečiai. Orkestrui grojant prūsišką prezentavimo maršą generolas majoras Justas praėjo pro gerai išsirikiavusią karių frontą. Kartu su juo buvo generalinio komisaro atstovas Generalinio Komisariato politikos skyriaus vėrišininkas SA sturmfiureris Stadnas. primasis generalinis tarėjas o generolas Kubiliūnas ir daug kitų garbės svečių lietuvių ir voktiečių.

Generolas Justas kreipėsi į vyrus su šiais žodžiais:

„Mane brangūs draugai lietuviai, jūs čia išsirikiavote prisiekti Dievui kad esate pasirengę ginti su kraštas nebūtų sunaikintas. Lietuvos jaunimas turi tai suprasti ir užmirdamas savę asmeninius reikalus, nesiblėsdami įsijungti į kovą prieš bolševizmą ir tuo gelbėti savo kraštą ir tautą nuo sunaikinimo.

M. S.

ginklu rankose savo tėvynę nuo priešo bolševiko. Tuo būdų jūs pasižadat Dievui, kad jūs, kaip drąsūs ir drausmingi kareiviai, tarnausite Didžiojo Voktiečių Reiche Fiureriui Adolfui Hitleriui. Jei reikėtų aukodami net savo gyvybę. Anksčiau, negu jūs įskelsite ranką prie saikai, aš noriu jums priminti vienų metų, 1940 — 1941 m., bolševikų viešpatavimą, kuri aš pats didele dalimi esu pažinęs šitame krašte.

Prisiminkite, kad tūkstančiai jūsų tautiečių buvo žiauriai nukankinta, dar daug didesnis skaičius buvo išvežtas i Sibirą. Jų tarpe yra ir jūsų tėvų, brolių ir seserų, apie kuriuos jūs nieko negirdėjote. Prisiminkite ir didvyriška voktiečių karių pergalės žygį, kuris jus ir jūsų tėvynę išplėšė iš bolševikų rankų. Tikėkite man, jog šiandien nebebūtų lietuvių tautos, jei bolševikai dar šiandien šėmė šiam krašte. Tai būtų buvusi jūsų ir jūsų tėvynės pražūtis

Mes jau daugiau kaip dvejį metai matome, su kokia didvyriška drąsa voktiečių kariuomenė kovoja su bolševizmu, šiuo pragariškiu visos civilizacijos priešu. Jūs žinote, kokia sunki buvo ir dabar dar tebėra ši kova. Jūsų sąžinė ir jūsų gražiosios tėvynės išsaugojimo noras liepia jums dabar jau nebelaukti, kai ko-

ir pasiekė savo sukščiausią apsnį. Dabar jūs patys su ginklu rankose perimsite savo tėvynės apsaugą

Atlikite savo pareigą kiekvienoje vietoje. Kuriki būtis pastatyti Būkite ištikimi, savo tautos ir savo tėvynės gerovei, visos suvienytos Europos gerovei Si priesaika rišą jus tam laikui, kada jūs būsite vokiečių karo pajėgos vadovybėje. Priesaika yra šventas dalykas geromis, o juo labiau sunkiomis aplinkomis. Kas sulaužo priesaiką, pats išbraukia save iš savo draugų tarpo. Vyriška drąsa ir aukštosios karo sąvybės buvo savo laiku atsigindęs.

Karininkui lietuviui visuo šodžius išvertus į lietuvių kalbą ir ištarus priesaikos formulę, prisiekiantieji vyrai išėjo i priekį ir visas dalinys buvo paleistas.

Po to kalbėjo pirmasis generalinis tarėjas Kubiliūnas. Jis pasakė:

„Brangūs kareiviai! Šiandien man yra ypatingai malonu jus atsivėsti ir pasveikinti jus, kaip ryžtingus vyrus.

Jūs esate pirmieji, kurie paklausėt mano atsišaukimo ir kurie metėt vieną šalį ir drąsiai stojot į ąl kovotojų vienęą. Aš jums už tai širdingai dėkoju. Bet dar didesnė padėka tenka jums iš tūkstančių Lietuvos pi-

(Nukęęta į 2 psl.)

Kovojome, kovojame ir kovosime prieš bolševizmą

Vilniuje, lapkričio 28 d. įvyko Vilniaus lietuvių kultūrinėkių protesto susirinkimas. Susirinko kultūros meno bei mokslo darbuotojai, entuziastingai priitariant gausiai susirinkusiems lietuviškosios kultūros mylėtojams, paskebė savo tvirtą nusistatymą Maskvos propagandos ir neprašytojo „vacavimo" pažadu atsvilgiu.

Pirmasis kalbėjo prof. J. Puzinas. Jis išklėstė tuo rusų carų ir bolševizmo imperjalistinius siekimus, nurodė, kad jie turi labai daug bendro.

Pertvejęs istorijos eigoje buvusius lietuvių rusų susidūrimus kalbėtojas orimė kad Didžioje karo metu vokiečiams sušlugdžius Rusijos valstybę, lietuviai jau buvo visai pribrendę savam nepriklausomam gyvenimui ir 1918 m. Vokietija pirmoji pripažino Lietuvos valstybės Nepriklausomybę. Bolševikai iš principo taip pat pripažino Lietuvos politinį savarankiškumą kaip įvykusi faktą, net 1918 m. gale pradėjo brautis į Lietuvą. Tačiau tada bolševikams neprovėjo užimti Lietuvos ir jie buvo iš krašto išvyti.

Vėliau oficialiai bolševikai atsisakė pripažinti Lietuvos suverenumą, bet slapta organizavo Lietuvoje komunistų partiją, gabeno savo spaudą, speudino proklamacijas ir tuo bėdu ruošė dirvą ne tik Lietuvą, bet ir kitoms Pabaltijo valstybėms užimti. Jie vykdė tą patį senąjį rusų imperializmą, tik kita skraiste.

Pagaliau 1940 m. visiems žinomu smūrtu Lietuva buvo okupuota. Praėsėjo ne tik krašto ūkio gražymas, bet taip pat mokslo ir kultūros. Jau mokyklų programoj įvedimas visai atėmė galimybes mūsų mokslininkams dirbti pagal Vakarų Europos mokslo principus.

Ryšium su naujo Stalino pasikėsinimu prieš Lietuvos lietuvę, pareškė prof. Puzinas, — mes, kultūros darbuotojai, griežtai protestuojame prieš bolševizmo planus užtvorbi mūsų branėją tėvynę Lietuvą ir pareiškiame visam kn turimam pasauliui, kad mes esame Vakarų Europos kultūros žmonės ir visai kieko bendro neturėjome, neturime ir neneorime turėti su visa griauniančiu bolševizmu!

Mes puikiai žinome, kad naujo bolševikų okupacija reikštų visiškai lietuvių tautos sunaikinimą ir tos kultūros sušlugdymą. Bėdami pasiryžę išlaikyti savo tautinę kultūrą ir tautos egzistenciją, mes kovojome, kovojame ir toliau kovosime prieš bolševizmą!

Toliau kalbėjęs docentas V. Čepas iškėlė bolševikinio „vacavimo" supratimą.

Atsakymas atokiems „vacavimo" užmačiems lietuvių tauta ir net jos dartinnikiai lau kartą davė kai 1941 m. birželio 22—23 dienomis, kada Kaune — Šauliių sąjungos ir mokslėiviu ir kitt ginkluoti užsidėję kelią prie Nemuno, bėgančioms iš Suvalkijos bolševikų armijoms neškėsti per upę ir Kauna ir tą sunaikinti, lyjant taip pat, kaip 15 000 partizanų visuose Lietuvos laukuose.

Tas atsakymas atškos ir ruvusiųjų kraujo pasirašytas. Tad mums tis šventas.

Ir, jei šiandien yra reikalas dar kartą apsisvarstyti, tągirdus neprašyta naujo užvadavimo pažadą mes suskiriamame, metame tvirtąjį ne!

Sustirinkime buvo priimta ši protesto rezoliucija:

Mes, Vilniaus kultūrininkai, 1943 m. lapkričio 28 d. susirinkę, yrėlė ir tiklausę pranešimų pareiškiame:

Sovietų Rusija 1940 m. birželio 15 d. klasta ir jėgo okupavus Lietuvos nepriklausoma valstybę, bolševikindama Lietuvos kultūrinį gyvenimą palaipsniui ėjo prie visko savitos lietuviu kultūros užsiėjopinimo ir šiankinimo. Visa spauda buvo pavesta tik komunistinės propagandos tikslams, laikraštinkai buvo arba suimti arba priversti garbinti stalinišką despotiją, o vėliau daugis jų išvėsti. Per visą bolševikų laikotarpį lietuviai rašydjai, išskiriant priverstinus pasiskymus, visiškai negalėjo nasišreikšti, o racionalinusieji rašytojos uiverė Lėjerą išmėtinai mažaverte propagandine literatūra. Daugumas ištuvėjų tautinio charakterio knygų buvo sunaikinta. Mokslas buvo naverstas stalinizmo, leninizmo žrankiu. Menas, teatras muzika buvo priverstai tarnauti. Maskvos bolševikinei tendencijai. Bolševikai, kaip ir carizmas Rusija, naikino ir gaubė iš Lietuvos medžiaginės ir dvasinės lietuvių kultūros saminkius.

Vilnius, senoji Lietuvos valstybės sostinė, kultūros topėys, iš kurio jau anuo laiko, 1918 m. 1 Rytus pozityvi Vakarų kultūra yra paskutinė, kartų Europos dvasios atramos punktas prieš barbarišką Maskvą.

Tai turėdami galvoj, Vilniaus kultūrininkai, tikėjimi Vakarų Europos tradicijų saugotojai ir vėsėjai, visu griežtumu protestuoja prieš tūlius Maskvos pasikėsinimus į Lietuvos laisvę ir jos kultūrą. Kartu Maskvai pareiškia, kad lietuvių tautos nori savo tautinę kultūrą ir steityję nevaržoma laisvėje kurti, kaip Vakarų Europos tautų užsėjos skiedėja o ne komunizmo peresnamasis punktas

ON. KAUNAS. Vieno lietuvių stabybos batalono kariai per dalinio vadą majorą Milaševiičų atsiunė pirmąjam generalinėjam tarėjui generolui Kubiliūnui rašta, kuriuc pritaria lapkričio 20 d Kaune ivykusiai demonstracijai. Kariai pažėada vėvoti dar rytdingiau su čekistais ymonijos prieš bolševizma.

ON. KAUNAS. Vyskupas Dr. V. Brizgys Nachrichtenbure Litauen atstovui pareiškė, log neoakanka žodžių pareikšti pasipiktinimui, kurį sukelia Maskvos valdovai, užbėdami, kad jie nori „išvaduoti" lietuvą". Iš bolševikų „išvaduotos" sėtą lėkė tik masiniai kapai. Didžiausia mūrų anžiaus nelaimė yra bolševizmas, kuris šiandien tėbėra toks pat kruvinas, kaip ikė 1940 m.

ON PANĖVĖŽYS Panevėžyje ivyko didelė darbo žmonių demonstracija, per kurią buvo griežtai pasiskyta prieš bolševikų pasikesinimus i Lietuvą. 10 000 susirinkusiųjų priėmė rezoliuciją, kuria skelbiama kova bolševizmui.

ON. ŠIAULIAI Šeštadieni viename Šiaulių fabrike profesinių sąjungu iniciatyva ivyko protesto mitingas prieš Maskvos planus grįžjungti Lietuvą. Mitinge dalyvavo 6.000 asmenų. Kalbas pasakė profesinės sąjungos atstovas Šilrgas, Šiaulių burmistras Linkevičius, advokatas Rasienis, majoras Virbickas ir eilė kitų.

Kovų sritis aplp Kijevą (Vb)

NAUJA VIETOVĖ

— Dirrr... — aštrinai nuaidi nakties tamsoj pripildytame kambryje aštrus telefono skambučio garsas. Trumpi tarnybiniu sakiniu pasikeitimai ir visoje stovykloje, nebiliuotas, kad yra dar tik 1 val. ryto, užverda gyvenimas. Visur skubama krauti savo turtą, tikrinama ginklai, tvarkoma muzdcja. Mat, gautas įsakymas skubiai pastruoti lygiai. Bažnyčioje 4 val. ryto turi išvyjuoti į naują stovėjimo vietą — saugoti kariniu įrengimų bei civilių gyventojų neliečiamybę nuo besiaušančių raudonųjų berdžių.

Greitai sienka laikrodžio rodyklė, tačiau mūsų vyrai irgi neatsilieka. Dar gerokai prieš išvykimo laiką, jau visa sutvarkyta ir laukiama įsakymo.

Kaimo gatvėje išsirikiuoja iš dėa gurguolių vora bei kariai. Netrukdomi civilių gyventojų — rusų, daugiausia dailiosios žytės atstovių, visu akyse atsispindi kažkas panašu į gailestį. Juk keleta mėnesių čia pasėjęs lietuvių batalionas ėjęs ir sėjęs aplinkinių gyventojų pasitikėjimą bei prielankumą.

Artėja išvykimo valanda. Dar daugiau gyventojų renkasi apie išvyštančiuosius. Bevelk visi kaimo gyventojai čia susirenka. Ženklas — ir gurguolės pajuda iš vietos. Ne vieno gyventojo akyse pasiroda ašara ir pasilinko ant žaketėnės. Žygiuojame pirmyn į nežinomas vietoves, kur laukia mūsų dar nežinomi uždavinėlai ir naujų pavojai. Temsta. Užsidėjęs ant pečių grėžos apylinkės, melavas ežerų vanduo, kuris ne karią vasaros karščiuose mus gaivino, pasilieo nosėsarojusios senutės rusės, žegnodamos ir laimingumus mus. Žengiančiųjų į naujus žygius.

Iiga vora, it gyvatė, raitosi pro krūmynus einančiu duobėtu keliu. Retkaitinos žygiotojų prisiskiriant vėsų atsargumo priemonių, nes čia iš kiekvieno krūmyno gali prabilti i mus prieio ginklas ir apiberti mus kėno gabalais.

Diena šenka vakarop. Prieš akis išsitęsia miško siluetai. Dar šiandien turime jį pražygiuoti. Šuoliais artėjo ir vakaras ir tamsos šešėliai pradėjo slausti aplyniais. Pagaliau miško: Nors žiūtu durė i akį — vis vienė nieko nepėmatysi. Žygia pasidaro bėgo varginantis. Vėžimai šokinėja iš duobės i duobę, vežėkai yra priversti šokti šv. Vito šokį. Pėsčiųjų likimas irgi negeresnis. Kojos nuolatos klibėva už medžių šakų, kupstų ar žvyta i duobės.

Pagaliau po ilgo varginančio žygio sustojome polsiui. Tai buvusis rusų bažnytkaimis. Prie kelio stovi gana didelė cerkvė, deja, jos bokštų nebėmoudia kryžiai, bolševikai žuos nuėmė, kad „nepiktinty" lėtiškimąjų Stalino vaikų. Cerkvės vidujie dar žymu ant sienų šventųjų paveikslai ir įvairūs ornamentai. Matyt, aškin, kad čia būta ne vieno gana vertingo paveikslo ar šventosu papuošimo Dabar gi vien tik šešėliai to viso belikę.

Išvargę tuojau sugulame po atviru dangumi polsiu. Tačiau neilgai teko mums laip dėlaugtis. Danęs pajuosta ir pradėa varvinti ant mūsų savo ašaras — pasiotla lietus. Nebėlieka nė vienos sausos stūlelės. Nuvarge po vakarykščio žygio, vienė valandą tenusnūdę, vėl tęsiame žygi. Šis kelio galas jau greičiau vykęsta nukelianti, nes čia jau šiek tiek geresnis vieškelis. Vakarop pasiekiame savo paskyrimo vietą — mažą miestelį. Tuojaus užimame skirtas patalpas ir tvarkomės pobiui. Oras jau gana šaltas, tad pirmiausia reikalingas šiek tiek pačiūrėti krosnis, kad galima būtų gerian palšėti.

Tačiau, prieš užkuriant ugni, nemaištėma patikrinti krosnis, ar nėra kur nors paslėpta bolševikinės sorogstamosios medžiagos, kuri galėtų ne vieno gyvybės siūla nukirpti. Krosnis atrodo šėari Tuojau linksmi juokės lietuviai pradėta taiprėi malkas ir kambaryje pradėa skisti jauki malonė šilima. Deja. Ši kartą nepavyko susėkti prieso kėstos. Vos tik įsidegus malkoms, pasigirsta balsus sprogimas ir molio, pelenų bei dūmų mišinys prigėdė kambarį. Čia pat prie kojų sukrito du sužeisti kariai. Tretysis braukia nuo veido pelenus bei kraują. Pasirodo, kad klastingasis priešas krosnėje buvo paslėpęs lauko rankinę granatą, kuri nuo karščio sprogo ir išardė krosnį. Šios klastos dėka buvo sužeisti trys vyrai. Karbiai susėlaisvo pirmąjį pagalbą ir malkina gabenami i artimiausią lauko ligoninę.

Naktis savo skorą ištiesia ant apylinkės ir vėl paskęsta gal, tamsioj glėbyje. Vien tik patrulių bei sargybinių žingsniai nakties tylą tyrlina.

Tačiau nevisiems naktis yra poilsio metas. Siautėja pasigirsta kulkosvaidžiu, šautuvų šūvai, pistoletų bei granatų koncertas. Tuojau dangaus skliaučią nušviečia šaro žiburiai. Tai priešas bando naktį atvykusiųjų jėgas. Deja jos pastrodė stipresnės, nesu priešas tikėjosi. Nieko gero nepešes priešas buvo priversta nešti savo kudėtą atgal. Mūsų vyrai taikė ir stipri ugnis tuojau nutildė priešo ginklus ir privertė traukties. Vėl nakties tylą apgaubė apylinkę ir vyrai vėl pasėnėrė i miego priglobstį.

Psk. A. Poškonskas

Iš mūsų praeities

Lietuvių korpo generolo kapas Vilniuje. 1817—1831 metais Rusijos imperijos kariuomenėje paveržtos Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės gyventojai tarnavo saskėtinėje lietuvių korpe. Tai buvo labai didelės kariuomenės junginys, susidėdantis net iš 18 pėstininkų ir 6 kavalerijos pulkų, 3 artilerijos ir 1 gurguolių brigadu. Pradėjęs formuoti korpą, į jį buvo siunčiami lietuviai ir gudai, o rusai iš korpo dėlės perkeliami i kitas dalis — rusiškas. Per pirmus 4 metus į korpą atvyko iš kitų dalių 2310 karių, o išėjusta i kitas dalis 1211 karių. Kiekvienoje divizijoje buvo laikoma po 6 karo kapelionus, iš kurių 4 katolikams (lotynų bei rytų apeigų ir 2 schizmatikams „pravoslavams". Taurakėlnyje prie Kosto Kalinausko gatvės yra gražiausiai Vilniuje sutvarkytas evangelikų kapinės. Ten, prie pat 1914—1918 m. karo vėsėlių karių yra aukštas keltas paminklas obeliskas. Po juo palaidotas lietuvių korpo štabo viršininkas generolas leitenantas Aleksandras Groesser kuris gimė 1765 m. kariuomenėje tarnavo nuo 1778 m. per 44 metus ir pasimirė Vilniuje 1822 metais Tose pačiose kapinėse galima matyti keleta oriųtvoros pastatytų ar įmūrytų į sieną senų, XVI, XVII amž. antkapių, atgabentų čion iš kitų kapinių, kuriose jau seni sėnai uždarytos.

Kovų kietumas Rytuose nemažėja

Rytų frontas, neišdirint blogo oro, nesumažėjusių smarkumu tebevyksta smarkios kovos.

Lapkričio 30 d. Vyriausioji Karliuomenės Vadovybė pranešė, kad priešo prasiveržimai prieš vokiečių pozicijas Perekopo sąsmaukoje buvo nesėkmingi.

Iš Chersono prietilčio kain. laivai XI. 30. vykdė vietinio pobūdžio puolimą. Jie įsiveržė į priešo pozicijas, jas puolė ir nubloškė sovietus rytų link.

Nikopolio prietiltyje ir didžiojoje Dniepro kilpoje sovietai, remiami stiprių šarvuočių jėgų, vykdė nuolatiniu puolimus. Po aršių kovų jie buvo atmušti ir ryžtingais priešpuoliais vėl išstumti iš kelių vietinio pobūdžio įsibrovimo vietų. Čia vokiečiai sunaikinta XI. 25 d. 112 sovietų tankų, 26 d. — 151, 28 d. — 107.

XI. 29 d. stipresni sovietų puolimai buvo į šiaurės rytus ir į šiaurę nuo Krivoj Rogo bei įsiveržimo vietoje į pietus nuo Kremenčugo. XI. 31. paskelbta, kad didžiajame lanke į šiaurės rytus nuo Krivoj Rogo ir į pietvakarius nuo Kremenčugo atremti smarkūs sovietų puolimai ir smarkiąjį priešpuolį pasilinčos arba susiaurinčos įsiveržimo vietos iš pastarųjų dienų kovų.

Čerkasų srityje ff. 29 d. prasidėjo kietos arklio bei beskičiančios kovos. XI. 30 d. aviacijos sėkmingai remiami šarvuočių ir grenadierių junginiai perėjo į priešpuolius. Per atkaklias kovas sunaikinta viena priešo palėgių grupė, kitą ėjo apsupta.

Per paulomasias ir gynimosi kovas Kijevo ir Žitomiro srityse šaunumos kariuomenės grupės ff dažniai, vadovaujami generolo pulk. Hoth, judria karine veikla culaikė prasiveržiančias į priešo armijas ir jas nubloškė į rytus. Nuo lapkričio 9 d. ligi 28 d. čia sovietai neteko virš 20.000 užmušių, 4.800 belaisvių, 603 šarvuočių, 1.805 pabūkių, 1.042 kulkosvaidžių, 275 granatsvaidžių ir 554 šarvuotų autovežimių.

Gomelio srityje sunkiai apžvelgiamoje vietovėje tarp Dniepro ir Pripečio tebevyksta kietos ir be pasikaitaliojančios kovos. Pats miestas, kuris jau ilgokas laikas buvo pačioje priešakinėje kovos linijoje, XI. 26 d. vokiai jame sunaikinus ir buvo evakuotas.

Bendroje Gomelio kovų srityje XI. 28. vėl įsilepsnojo sunkios kovos. Pabiūrę koliai ir puolančio priešo stiprus spaudimas reikalavo iš mūsų dalinių, kurie kiek prieš kinosi ir vėl vyko priešpuolius, didelio karinio veiklumo.

Gomelio srityje XI. 30. priešas sustiprino savo puolimus, nukreiptus prieš mūsų pozicijas tarp Pripetės ir Berezinos. Sėkmingais priešpuoliais sulaikyta arba atremta daugelis sovietų puolimų ir sunaikinios stipresnių sovietų palėgų parengtos pozicijos. Iš pietvakarių nuo Kričevo niekais nuėjo smarkūs priešo puolimai.

Ties autostrada į vakarus nuo Smolensko XI. 30. sovietai vėl priešėjo puliu su stipriomis pėstinėmis ir šarvuočių palėgomis. Atremti jų mėginimai prasiveržti ir priešpuolių pasilinti vietinio pobūdžio įsiveržimai.

Į pietvakarius nuo Nevelio nežiūrint sunkių oro ir vietos sąlygų bei kieto priešo pasipriešinimo savas puolimais pasiekta teritorinio laimėjimo.

Pietų Italijos frontu rytiniame ruože XI. 28. priešas su stipriomis palėgomis prisiartino prie mūsų pozicijų Sangro slėnio šiaurės ir vakarų krantu. Vakar priešpuoliais gerdarant sunkių nuostolių, atmušės priešo įsiveržusios britų kovos palėgos. Paimta belaisvių. 29 priešas po smarkaus artilerijos pasiruošimo, remiant labai stiprioms aviacijos palėgoms, pradėjo numatytą puolimą prieš mūsų rytinį sparną Sangro daly. XI. 30 rytiniame ruože siaurame fronte priešas toliau smarkiai puolė ligi vakaro. Per kruvinas kautynes sulaikyta stipria aviacijos palėgų ir sutelktinės artilerijos remiami britų puolantieji junginiai. Užsikėstas keliu kilometrų gilumo įsiveržimas į mūsų pozicijas.

Lapkričio 26 d. dienos metu amerikiečių bombonešių junginiai įsiveržė į Voklečių įlanką ir teroristiniais tikslais puolė Brestą, sunaikindami kelias Ilgonines, senelių prieglaudas ir kultūros paminklus. Naikintuvų ir kitokių įlektuvų palėgėdės, sunaikino 41 priešo įlektuvą, 13 kitų amerikiečių bombonešių ir naikintuvų buvo numušta virš okupuotųjų Vakarų Europos. Anglų bombonešių junginiai naktį į XI. 27. įskridė į Reicho teritoriją, atlikdami naujus teroriniu puolimus. Dalis tų lėgių pavėlė Stutgartą, o kiti junginiai atskridė virš Reicho sostinės ir į kelias miesto dalis padrikai numetė sprogstamųjų ir ypač padegamųjų bombų. Padaryta šalos Naties naikintuvai ir priešlėktuviniai pabūkiai numušė 39 anglų bombonešius. Tuo būdu priešas per 24 valandas virš Reicho ir okupuotųjų vakarų sriėtu netekė 93 lėktuvų — beveik išimtinai sunkiųjų keturmotorių bombonešių.

Kovoje prieš britų - amerikiečių kalvinistinę aviaciją ir karo laivyną nas lapkričio mėn. paskandino 38 kariuomenės transporto ir prekinius laivus bendros 306.900 brt. talpos. 27 transporto ir prekinial laivai 176.000 brt. talpos taip sunkiai sužaloti, kad tenka laikyti žuvusi dauguelisi šių laivų. Be to, bombomis ir torpedomis pataikyta į 19 laivų bendros 90.000 brt. talpos.

Iš priešo karinių laivų karo laivynas ir aviacija paskandino 14 naikintojų, vieną fregatinį laivą, vieną korvetę, tris povandeninius laivus ir 6 greitlaivius. Be to, didele dalimi sunkiai sužaloja vienas lengvasis kreiseris, 6 naikintojai, 4 povandeniniai laivai, 4 greitlaivai ir 5 sargybos laivai.

Jos rieda į rytus. PK-ff karo koresp. Wigforss plešinys (Wb)

Išvažiavo

Tytūs, kaip šešėliai, atsilinko vakaras ir naktis. Atsinko taip pamažu, pamažu, kaip pamažu slenka mažojo laikrodžio rodyklė ir pusiau tiesė savo tamsias skraistes šiaudinials kaimų stogasis, belapių medžių viršūnėmis ir susaulaisa žemės plutą.

Kur-ne-kur mirksi žvaigždutės gilaum dangaus skliaute. Iš už Nemeikių dvaro sodo eglių viršūnių baigia kilti dideli mėnulis. Taip tylu, tylu aplink...

Ties Vanago kiemo vartais, belapio gluosnio šešėly, tvirtas vyriškas balsas dar karta sakė sudiev...

Vienindėlis liudytojas tam vyriusio paskalbėjimo buvo Nukryžiuotosis savo pažaliavusioje koplytėlėje, senojo gluosnio storiausioj šakoj...

Rūkienės sveikata pabloginė. Jau porą dienų ji tik po troba vupinėja. Dėdė Rūkas susimąstęs, nešnekus. Juozukas jaučiasi ne savo namuose; dėlto dažnai pas kaimynus nubėgą. Tik Viktutė darbo netrūksta.. Ir už save, ir už mamą viską padaryti reikia. Daugelis darbų buvo atiedamai rytdienai, daugelis neribotam laikui. Gyvumas apniręs ir sustojo. Tik laikas bėgo savo senimi įprasta tvarka, nieko neišklausdamas; nieko neatsiprašydamas...

Visa tai, kas dedasi tėvo namuose, matė ir giliai atjautė Antanas. Ne karta jis tuose nejaukiai nuotaikų juoku paversti. Kad ir būdavo juoko, bet labai trumpam.

21 dieną prabėgo kaip vieną vakarą. Šiandien, jau parengta kuprinė, prikraustas ir pripakuotas lagaminas su lagaminėliu, išblizintas šlutuvas stovi kampe ir laukia jo. Laukia, kada vėl atsidurs už šimtų kilometrų, kur dunda patrankos, zvimbia švininiės bitutės, raižo dangų šviečiančios granatos... Vėl bunkeriai, šaudymo angos, sustiekimo eiles ligos, sunkus darbas nakys.

Taip galvojo Antanas, vartydamasis nuo vieno šono ant kito, nes užmigti negalėjo. Girdėjo, kaip mėnėje labas laikrodis su gegute šmuši ir sukukavo pirma, antrą ir trečią...

Tik prieš pat auštant užmodo.

— Jau laikas, motin, — prislėgtu balsu sakė dėdė Rūkas, eidamas duryn link.

— Kad taip saldžiai miega, gal dar valandėlę, — ir pasiklausimas ir prašymas prabilo Rūkienė, sėdėdama ant lovos kojūgaly.

— Tai pavėluosim, — užtrenkdamas paskui save duris, sumurmėjo dėdė Rūkas ir išėjo į kiemą.

— Labą rytą, dėdė, ateiname Antano išlydėti, — iš tolo sakė Antanas, — ištraukęs iš po pažasties nemažą porą mojavo Vytas. — Su mediu! Kai užtrauki, tai net širdis atpūta, — nusijunkė ir abu priėjo sveikinosi su dėdė Rūku.

— Kažin, ar betuos Vakar vakarą tu kuprinę ir lagaminus prisikrovė, kiek tik tilpo.

— Netilps lagaminan, po pažastim pasiksi, ta sąlyg, kaip aš. — ir Vytas su dešinia ir pažastimi pakėlė po kairiąja pažastim ir su kaire prispaudė. — Į Amerika taip gali nuešlauti, — pridūrė dar.

— Tai prašau į troba, pati jau nuėjo Antano pažadint. Aš tik arklias dobilų po žiupsnį užmesiu. —

Kai Rūkienė pravėrė kamaros duris, Antanas dar miegojo. Susėjo Rūkienė prie kojos ir taip meilitai žiūrėjo į miegantį sūnų... Priėjo dar arčiau, atsargiai, atsargiai uždėjo savo išvargusią ranką ant jo kaktos ir paglostė išsidraikiusius plaukus.

Antanas pramerkė akis.

— Tėvas atsiunte. Sako, tau laikas.

— Laikas? ! — Staigu atsisėdamas klausė paklausė Antanas.

— Taip, vaikeli, jau šešios.

Kamaraitėje buvo taip žviesu, kad iš karto buvo sunku piačiau pramerkti akis.

— Tur būt, jau vėlu, kad taip žviesu?

— Pirmas sniegas, vaikeli.

— Sniegas! — Ir Antanas pašiesė pakėlė ranką prie kamaraitės langelį.

— Šiandėt pabiro. Pridenge pilką žemėle, pridengs ir mūsų vargus.

— Tai gražu, — sušuko Antanas.

— Na, vienas du, ir aš būsiu gatavas. Greitas aš, mamutė?

— Greitas, jau greitas tu, vaikeli. Čia atsižiavai, o čia ir vėl išvažiuosi.

— Kur čia greit, mamut. Atvažiu vėl rudenį, o išvažiuoju šiemi, tai juk ligas laikas, — nusijuokė Antanas.

— Koks čia ligas...

— Atvažiuosi, dabar išvažiuoju paskui vėl atvažiuosiu ir t. t. ir t. t. Mat, vis judėjimas, žvairumas.

— Būtų geriau be to žvairumo. Ir Rūkienė pamažu lėšėjo iš kamaraitės. Renkis, vaikeli, renkis, tėvas, tur būt, jau arklius kinkyti ėjėjo.

Prasivėrė durys ir pro jas į virtuvę ėjėjo Bylienė, didėle marga skara apsisupus.

— Garbė Jėzui Kristui... — Pasveikino peržengdama slenkstį.

Per amžių amžius, — atsakė Viktutė, besiruošdama apie kroninį. — Labą dieną, — linksmai pasisveikino Ignas su Vytu, sėdėdami užsilėję.

— Kur mama? — Paklausė Viktutė Bylienė.

— Nuėjo į kamarą Antano prikelti. Išvažiuoja šiandien, — atsakė Bylienė ir pradėjo ieškoti pirštinių.

— Netilps daugiau! Sakau, tikrai netilps. Kuprinė kaip varlė išsipūtusi ir lagaminai pilni.

— Gal kaip nors, Antanėli... Nuveši, atiduosi kokiam kareivėliui, kad rankytėj nešaltų...

Atsisveikindamas su motina, Antanas ją tvirtai prigliaudė prie savęs.

— Tu mane, sūneli, taip, kaip aš tave pries 25 metus...

— Taip, mamut. Dvidešimt penkta karta nuo mano gimimo pabiro baltom miegulėm, aš antra karta išvažiuoju į Rytus. O išaušus dvidešimt šeštam pasvariui aš vėl grįšiu pas jus ir tai kaip ir vėl visam laikui...

— Kad išklausytų Aukščiausias, sūneli, — ir motinos akyse sužibo ašaros....

Ir Viktutė, ir Bylienė ašarojo. Dėdė Rūkas ir dabar buvo tylus ir tik tvirtai suspaudęs lūpas pabiravo sūnų į abu skruostus. O kai Antanas pakėlė savo pažįstamiems, kitos nepažįstamiems. Sako, visi mus saugo nuo to teroro... Gal ir palms, kalmynėl, gal ir palms, — linguodama galva Rūkienė žėjo galiai žiūrėj į Bylienę. Atsiduoš... — Tai ir vėl mes būsime vieni...

— Dievo valia kalmynėl. Dievo valia... — Tai jūs vis dar keturi, o kaip Zigas? Vieną sūnų boiševiai žėvėž, o antras iš Rytų jau trečias mėnuo kaip laiško nebeparašo. Sako, kad tėvas praėjymą rašys, tik ašeino, kur, ar | Vilniu, ar | Kauną. — Taip, taip, ką čia ir bekalbėti. Kai savo akimis matai, tai viskas tvarkoj, o kai žiūrėdi iš akių, tai ir | | virtuvę ėjėjo Antanas. Linksmai ir balsiai su visais pasisveikino.

— Labas, labas, miegali, — juokavo Ignas. Vytas pradėjo tabaką girti.

| virtuvę atėjo ir dėdė Rūkas. Kalbos pagyvėjo ir nuotaika kiek prasklaidėjo.

Viktutė, slapčia suskaičiusi kiek žmonių, pradėjo dengti ilgą stalą ir leistuviių pusryčiams.

Bylienė priėjo prie Antano, kuris su Ignu linksmai kažką šnekučiavo ir padavė jam dvi poras gražiai išmargintų pirštuotų pirštinių.

— Netilps daugiau! Sakau, tikrai netilps. Kuprinė kaip varlė išsipūtusi ir lagaminai pilni.

— Gal kaip nors, Antanėli... Nuveši, atiduosi kokiam kareivėliui, kad rankytėj nešaltų...

Atsisveikindamas su motina, Antanas ją tvirtai prigliaudė prie savęs.

— Tu mane, sūneli, taip, kaip aš tave pries 25 metus...

— Taip, mamut. Dvidešimt penkta karta nuo mano gimimo pabiro baltom miegulėm, aš antra karta išvažiuoju į Rytus. O išaušus dvidešimt šeštam pasvariui aš vėl grįšiu pas jus ir tai kaip ir vėl visam laikui...

— Kad išklausytų Aukščiausias, sūneli, — ir motinos akyse sužibo ašaros....

Ir Viktutė, ir Bylienė ašarojo. Dėdė Rūkas ir dabar buvo tylus ir tik tvirtai suspaudęs lūpas pabiravo sūnų į abu skruostus. O kai Antanas pakėlė savo pažįstamiems, kitos nepažįstamiems. Sako, visi mus saugo nuo to teroro... Gal ir palms, kalmynėl, gal ir palms, — linguodama galva Rūkienė žėjo galiai žiūrėj į Bylienę. Atsiduoš... — Tai ir vėl mes būsime vieni...

— Dievo valia kalmynėl. Dievo valia... — Tai jūs vis dar keturi, o kaip Zigas? Vieną sūnų boiševiai žėvėž, o antras iš Rytų jau trečias mėnuo kaip laiško nebeparašo. Sako, kad tėvas praėjymą rašys, tik ašeino, kur, ar | Vilniu, ar | Kauną. — Taip, taip, ką čia ir bekalbėti. Kai savo akimis matai, tai viskas tvarkoj, o kai žiūrėdi iš akių, tai ir | | virtuvę ėjėjo Antanas. Linksmai ir balsiai su visais pasisveikino.

— Labas, labas, miegali, — juokavo Ignas. Vytas pradėjo tabaką girti.

| virtuvę atėjo ir dėdė Rūkas. Kalbos pagyvėjo ir nuotaika kiek prasklaidėjo.

Viktutė, slapčia suskaičiusi kiek žmonių, pradėjo dengti ilgą stalą ir leistuviių pusryčiams.

Bylienė priėjo prie Antano, kuris su Ignu linksmai kažką šnekučiavo ir padavė jam dvi poras gražiai išmargintų pirštuotų pirštinių.

UŽSIENIO ŽINIOS

TOKIO, XII. 1. Japonijos vyriausioji būstinė trečiadienį pranešė:

Pirmadienį japonų laivyno aviacijos palėgos puolė priešo jūrų palėgas Gilberto salyno vandenyse ir naikindamo 2 lėktuvnešius ir vieną tiksliau nenustatytos rūšies karo laivą. Vienas didelis kreiseris sunkiai sužalotas ir padegtas. Šeši japonų lėktuvai negrįžo į savo bazę.

Sis mūšis vadinasis „ketvirtuoju oro mūšiu prie Gilberto salų".

BERLIN. Reuterio žinomis iš Lisabonos. Kaire įvyko susitikimas tarp Churchillio. Roosevelto ir Čiangkaišeko bei jo žmonos. Toliau pranešama, kad Churchillis ir Roosevelas suvykę „Persija", kad ten susitiktu su Stalinu.

ROMA. NL. Italijos karo ministerijs Graziania įsakė, kad frontė ekantiems karininkams, puskarininkiams ir kareiviams be jokio skirtumo būtų duodamas toks pat maistas. Tuo būdu pašalinama negerovė, kuri sukėsdavo Italijos kariuomenėje pasireiškė labai nepalankiai.

BERLIN. NL. Kariuomenės ff dalinial šiomis dienomis apvalė Dalmacijos krantą nuo komunistų gaujų, kursnos buvo padaryta didelių kruvinu nuostolių. Daugiau, kaip 1.000 užmušųjų tarpe buvo ir trys britų karininkai. Buvo palmta arba sunaikinta daug ginklų ir šaudmenų. Vejant bėgančius tų gaujų likučius, vokiečiai dviejuose albanų miestuose sugavo kelis šimtus komunistų ir surado ginklų sandėlius bei slaptas spausturves.

ŽENEVA. NL. Anglų komunistų laikraštis „Daily Worker" cituoja vieno lenkų emigrantų karininko straipsnį savaitraštyje „Polska walczaca", pagal kurį bolševikų vadinamose darbo stovyklose esą apie 36 milijonai žmonių.

BERLIN. NL. Dėl didelių kruvinų nuostolių kilęs sovietų Sąjungoje žmonių trūkumas paslėkė, kaip DVB patyrė, katastrofinio masto. Vien tik traešjusių šešių mėnesių nuostoliai daugelio | nelaisvę patekusių sovietų karininkų vertinasi maždaugia 3,5 milijonu kareivių.

TALINAS. (N. L.). Išvežtųjų estų registravimo biuras paskelbė dešimtąjį sąrašą. Surinktieji davėjai liečia iš | vise 16.000 | SSSR išvežtųjų estų.

Narsus žvalgų žygis

Tamsi bei tilanoja radene naktis dengia Rasijos apylinkes. Tamsu, jog už keleto žingsnių nieko nemačyt. Atrodo, kad ir žvalgutės, pasiuntinio vadinamos, iš tokios tikro, apokaruosio laimesio šiema 11 šei dienų ginkluotų vyrų ir pasinešia nakties tamsoje. Jiems duotas uždavinys: išsiškotė priešo veikimą, jo sudėtį bei kuėjimo kryptį.

Keletą minučių gridžtės nuelnančią žingsnai bei ginklų braškėjimas, ir vėl pasitapinę tyla apgaubė, vias, kas yra žemės paviršiuje. Visa apylinkė vėl sustingsta letargiškame miege.

Tamsu, purvas, duobės bei krūmokšniai be galo vargina žygiuojančius kaisius. Tokioje tamsoje žygiuojant turi būti įtempt; visi dingsnai, kad klastingasis priešas nepaveiktų ožinėmės bėdnūnės.

Priešais pasirodo kažkokiame mažme spinksinti šviesėlė. Tai apgriuvęs, tačiau gana didelis rusiškas kaimas — kolchozas. Staiga iš tamsos prie pat nosies išsineria aiškiai siluetai. Visur tylu, atrodo, jog patekta į mirusių karalystę ar užburtų pasakų pilį. Žvalgai tylai slenka per tamsą. Tik kažkur nuo įtartina nepastebėjo. Gal būt, tamsa dengia savyje didžią klastą? Prie senkino namo sustojama ir pasibėdžiama į duris. Iš karto nesu atverti, tačiau pagrasinus, jog bus padegtas namas, jeigu neįsileis, atsidaro durys ir viemas po kito i kambarį sulęs 6 mėnesį žvalgai. Ten kusiejį paslėko lauke saugoti, kad netiktės priešo smūgis nesunkiai kūnų visų.

Paruoštais šauti ginklais vyrai žengia i kambarį. Tuoka, niekio įtartina nėra. Nusiraminę žvalgai pradeda klausytis epie priešą. Deja. Tuojaus atsidaro durys ir i kambarį jeina 4 rusai — bolševikai, ginkluoti automatiniais pistoletais. Mūsų žvalgų gaivose skubiai breta kautynės. Kaip ir kaip, bet ir šie priėokę prie bolševikų, pradeda juos vaišinti šautuvų buožėmis. Pradėsdeta šveitškas smūgių samylis. Šiai, krinta vienam iš rusų ginklas, tačiau jissi čiumpa priešą i glėbį, ir pirvertęs ant šonės, taikosi nutverti už gerklės. Kambarys virsta i arena ar scena, kur demonstruojama nistininiių jėga bei mėlumas. Besigrumdami išsistuma vienas kitą i lauką — ten dauglien yra vieios ir galima bėgti panaudoti geresnių kovos būdus. Išėjęs laukan, pasirodo, kad priešo yra gana apečiai. Ant ančių aėdi epie 60 bolševikų, kurie, pastebėję kautynes, tučtuojau nusiprendė ir ruošėsi padėti savo draugams. Mūsų žvalgai skubiai užima pozicijas grūvoje ir pradeda vaišinti dar nepėjusį susitverkyti priešą. Išsilepanoja namas. Turp ugnies braškėjimų girdėti iš visų pusų artėjančių bolševikų laukinis „ura". Žvalgai, matydami, jog nejėsinga sėkingyti priešo puolimo, atsišaudydami traukiasi. Nurimsta kautynės, vien tik gaisro apšviestoje vietovėje guli 7 lavonai. 6 priešio ir 1 mūsų. Žvalgyba skubiai keliasi ir pareiti pro priešą, kad būtų galima su stipresnėmis jėgomis jį puti. Apgriuvusio namo likučiuose slypi vienas karys, prisigiaudęs prie peties kulkosvaidį, — tai pasilikęs iš žvalgybos sudėties laikyti sąlytį su priešu. Jis iš savo slėptuvės, pats lėkdamas nepastebimas, pulkiausiai informuoja priešo judėjimą. Kaip mūsų žvalgybai, pradėjo iš visų pusių krinkis priešo karėai. Pasirodo, jog ju buvo apie 200, ir išsiskirtę kuėjame ziako rekviziečiai. Tarp ju matyt ne vienas ir moteriškės veidas.

Tolumoje pasigirsta artėjančio kautynių balsiau garsai. Priešas skubiai susitvarko, susirenka savo sužeistusius ir traukiasi. Nauji atvykusieji, pastebėję priešą, pradėjo siųsti jam begales kulkų, tačiau priešas spunka i nakties tamsą ir paslėpė nematomo, o nes.

Apeinama kautynių laukas. Surenkama priešo lavonai bei palitės turtas, palmamas nukautas mūsų draugas ir grįžtama i namą i stovyklą. Rytai pradeda šviesėti, gąlvą nuleidęs arėjiškas traukia velėmėt, kuriame gulė kautynėse karėo mirtinai žuvęs ginko draugas N. L. Kovos draugai susikaupę žingsniuoja paskui vežimą ir ju žirdyse auga pagarba narsiam draugui bei kerėta klastingam priešui.

Kitą dieną sukurstęs mašinos motoras ir žalumynais papuoštas karstas, apsaptas draugų bei vėdų, pranyksta kelio posūkyje. Ji karty kapose jau laukia nutėlę šlėsnia dobė. Valandėlėi karstas sustoja ant duobės krašto. Batalijono vadas taria atsisveikinimo žodį. Nuaidi trys

Kad tėviškėje ramu būtų...

Traukinys, paėlėsuiu greičiai kėlęs, sustoja S. stotyje...

...B. girioje randasi banditų stovyklą susidedanti iš 60 — 70 gerai ginkluotų. S. su 3 savo žmonėmis vėl mėginta juos puti, bet dėl stiprios banditų ugnies puolimas turėjo būti nutrauktas..." — skaitau veikomę įsakymą.

Vyrai — manęs sau, — pabandysime savo laimę mes, sustiprintas dalinys.

Ir po kiek laiko jau esame prie šėstės ribos.

Numatytą valandą dalinio vyrai dingsta miške.

Aš niekuomet „netikėjau, kad ir pas mus būtų tokių bienų miškų, kuriuose telėkų maudytis ši kaičio.

O vis dėlto ir per tokias klampias balas eidami mes žiandie padarėme epie 4 kilometrus. Del blėsnio laiko mes savo žios dienos tiksio negalėjome pasekti ir esame priversti nakvoti miške. Tuojau i padange tikyla juodi debesys, ir prasideda siaučiantys laužus. Tuojau vyrai maunasi batus, nes juk reikia išsiždėvinti kiaurai permirkusius autus. Nors kaip sunku šaltame ore, šiąsiam ir pavargusiam nakvoti miške, bet dėl to niekas nenusimena, nes tai vyrams yra ne naujiena... Pasilaužiu eglių šakų ir bandau atsigulti, nes jau antra naktis be miego. Gal pavyks užmigti, magtau, bet kažkodėl miegas neima, gal bėt dėl to, kad šalta, o gal atsargumas.

Guliu sukštiejinkinas, o po mano galva nevisai minkštai rusiteikęs šalnas, kuris daber man atsloja pasnėtė.

Žiūriu i taip šviesiai degantį laužą, iš kurio i padangę kyla miljonai šviesių kibirkščių, kurios stebuklingai greitai šupasi ir benguoja ore beklėdamos i viršų, kol pagaliau užgesta.

Prisimena dienos stebuklingos, i smėnyje naukaubėjusios, naktys, kida ai visais laimo bernai ir aš žvyrkdavau i naktigonę. Tada tos naktys taip pat buvo šviesios, tada taip pat, linksmai šokindamos, kilduvo i dangų šviesios kibirkštys.

Tai buvo naktys, atitrūkusios nes bet kokio rūpesčio, vargo... O dabar? Mano svajonės ir norus išblėsko, kada kaitrajame, o po kiek laiko ir dešimtojame apsaugos pastrpsty vis dėdėjantis šandynas. Padangė nušvinta nuo gaisro, kuris, matyt, sukeltas belaudant su padegamomis kaimiečiais.

Perėjėui viskas nutyla, o nuovargis daro savo: ir aš, nejausdamas nei šalmo kietumo, nei ėjęrinė kamuojančio šalčio, pasėku kitus savo draugus ir užmėgu.

Pabundu, kada virėjo kietas balas pasėkos" mano nugara. Pradėjęs bandžiau padaryti „rūkėčia" miną, bet kada jo besišypsančios lūpos ima kaibėti apie šėtą kavą — mano nykstanči atsiėdėžia, o vieno to norėjau, griebęs i glėbį, išbučiuoti, bet nepėjau, nes jis linksmai žypsodamasis susidausiems vyrams pilstė garuojančią kavą.

Iškilus baltai raketai i padangę, ir mano vyrai vėl žygiuoja per pelkėtą mišką.

— Vyrai, netoli turi būti banditų bunkerial, būkite atsargūs, — perspėja dalinio vadas.

Ir iš tiesų po valandos žygio užtinkame bunkerius, kurie, deja, jau tušti. Paliūos mašinos liekanos liudija, kad ši banditų stovyčia yra apleista maždaug prieš porą valandų. Joje suskaitome 18 bunkerių. Tai tikrai gerai.

Pikti, kad neberadome „draugų", baigėme miško valymą.

— Na, nieko, ne šiandie, tai rytoj jūs savo likimo neišvengsite.

* * *

Šiandie pošiesis. Tai labiausiai veiksmų metu laukiama diena, kurios metu galima pulkiai išsimėgoti, susitvarkyti ... lius, mundiruotę ir pan.

Ši poisio diena idomi dar ir tuo, kad mes lėsimės „alaus krašte". N. R. miestelyje, tad mes ir tikimės, kad mūsų akyse jis šio vardo neprarasas.

Ir iš tiesų, atėjus vakarui vyrai i tą alnvę, ši kitur yra vaišinami pulkiu naminiu alumi.

— Iš pusantro miežio grūdo pepkės bačkos prisigrūdo... — linksmas šeimininkas, pakeldamas putojančią alaus taurę, palyėčia šėgerti.

Stiklas po stiklo, lašas po lašo ir... užkaista veidai (o gal kaip kam ir širdys), suskamba linksma lietuviška daina, kuri tolydžio eina vis garsyn ir garsyn... Alus padaro savo...

* * *

Vėl mes sėdime mašinose, kurios sunkiai dejuodamos skrieja pirmyn. Pora valandų, ir mes jau esame epie 100 km nuo vakar ...tojo alus, skan... tiklai, skiido linksmos ir ne... ...ys ... ...ūs laukė... ...ūs ... ...ūs ... ...ūs

Kas nauja LIETUVOJE

— Lapkričio 28 d. Švenčionėse įvyko nuosavybės grąžinimo dokumentų įteikimas ir apdovanojimas pasižymėjusiu. Vilniaus Apygardos Sritinės Komisijos H. Wulff savo kalbos pranešė, kad šiuo metu visoje apygardoje vyksta nuosavybės grąžinimas pilnu tempu.

— Pieninkinkystės specialistų darbuotei įvertinti akiratės parodėlėse dalyvavo 124 pieninkės. Jose buvo pristatyta: 124 eksponatai sviesto, 24 eksponatai kultūrinio sūrio, 20 eksponatų valgomos varškės ir kelios delimtys pavyzdžių pieno rūgštės raugo. Buvo sudarytos specialios komisijos, kurios peržiūrėjo patiektus eksponatus ir už geriausius pavyzdžius buvo išdalytos 32 premijos. Jas gavo 44 pieninkės ir 8 studentkės. Premijoms išdalyta 5.000 RM. 8 pieninės kooperatyvai po 80 taškų. 10 leidimų darbiniams betams, 3.500 štukų paprosų ir kultūrinių sūrių gamybai ir kontroles pelių ir graužikų.

— Tiems ūkininkams, kurie laiku neišsilido ir neatliekų nustatytos duoklės, ir kurių žemės ūkio gamininkų kooperatyvai, premijos ženklai už konfiskuotus gaminius nėra išduodami.

— Kaip pranešė atitinkamos įstaigos, Mažieji Kotlelai antrame ketvirtinio periodui (nuo 1944 m. sausio 1 d. iki 1944 m. balandžio 30 d.) buo išduodamos tik tiems ūkininkams, kurie pristatys duoninių javų ir miežių 70%, avižinių ir ankštinių 60% ir linų sėmenų 50% visos metinės duoklės.

— „Maisto" (Fleischwarenfabrik in Wilna) Vilniaus skerdyklose, ryšumui su pastroidžiusia saukio ir naguų ligą, gyvulių, paukščių bei mėsos pirkimas ir priėmimas lėš ā. m. gruodžio 2 d. sustabdomas.

— Už pristatytas linų pluošto duoklės bus duodamos premijos verpėjų medžiagą taškais. Už kiekvieną pristatytą linų pluošto kiekį 1 RM vertės bus išduodama: a) už bruktus linus, pakulas (išskyrus nuobrukus) arba mainius linus 2 verp. medžiagą taškai, b) už linų žiedelius mirkytus arba kiojėtus 1 verp. medžiagą taškas.

— Apygardos komisaras Wulffas paskyrė ir įvedė Kretingos naujųjį Svyrių apskrities viršininką Gareką.

— Kauno Miesto Sevivaldybės Darbų ir Ūkių Direkcija peretą mėnesį priimė ir pristatė Kauno Miesto Prekybai 48 t. daržovių, 4 t. jvairių darbinių užkapčiuotų rūšiuose ir laukė; be to, iš dirvos 1 atitinkamai pataisos žemės perkelta 10.000 štukų jvairių gėlių.

Garbingai kovoje žuvus giedio draugui
Jonui Turauskui,
jo šeimai reikšis giliausią užuojautą
Baltinio Vadas ir kariai

Graži dovana kariams

Pr. savaitę „Karį" pasiekė gražios aukos mūsų kariams Rytuose. Iš Radviliškio mašinų ruožo tarnautojų gauta stambi knygų auka — 300 jvairios knygų biblioteka, o iš Vilniaus Sunkųjų Darbų Kalėjimo tarnautojų stambi piniginė auka — RM 1000. Ilėkiant auką, buvo pareikštas aukotojų pageidavimas, kad už tuos pinigus būtų paršipinta mūsų kariams Rytuose šiūlų daiktų.

Šias nuoširdžias aukas mūsų kariai sutinka su giliu dėkingumu ir jos parodo, kad rytiny taro Tvynės ir fronto nuolat stiprėja. Tai ir moralinė stiprina kariius fronte, nes nuoširdi parama jrodo, kad karys nėra užmirštas visuomenės.

Radviliškiečiai sveikina karius

Radviliškio Mašinų Ruožas siunčia vienam šiaurės srityje kovojančiam lietuvių karių batalionui 300 jvairaus turinio knygų ir prašo to paties batalijono kareivinkas ir kariams perduoti šio turinio linkėjimus:

— Mieli kariai! Mes žinome, kad ilgas rudens ir žiemos vakarais ir niūromis žiemos naktimis jūs vargstate už mus, už mūsų tėvikę. Jūs, būdami tolimoje šiaurėje, degate tėvikės pasiligimu. Kad tai būtų lengviau pakeisma, — nuobodžiui sumažinti mes siunčiame jums keletą knygų. Prie kiekvieno knygos kiekvieniam skaitytojui yra pridėta po daug daug linkėjimų.

Jūs išsilūpte tėvikės laukų, o mes jūsų! Lauksim visu pargrįžtant su tuip branginą laisvę, kurios gini tėvikę. Tėvikės dirvonai dar neužžėlė, tėvikės sesės jums pargrįžtantiems daug gražių dainų sudėjo. Tad iki greito pasimatymo Tėvynėje! Visiems linkime karinės laimės!

Radviliškio Mašinų Ruožas

Redakcijos priersaua. Iš Radviliškio mašinų ruožo 300 knygų auka gauta „Kario" redakcijoje, kad ja perduotų į frontą.

A. A. Andrius Randamonis

Spalio 26 d. mirė Andrius Randamonis — Randamanskis. Tai vienas mūsų tylųjų ir kukliųjų tautos darbininkų, didžią savo darbą dėl skyrė ypač Vilniaus vadavimo idėjai.

Velionis, nors buvo bajorų kilmės, bet jau gimnazijos laikais domėjosi lietuviškiu tautiniu darbu ir jame jo nuoširdžiai dėjosi. Didžiajam karui pasibaigus grįžęs į Vilnių, čia stojo į aktingą lietuvišką darbą. Nors tuokart Vilnius buvo svetimųjų pavergtas, velionis, nepaisydamas persekiojimų, dirbo lietuviškiai dvasiai gaivinti. Artimai bendradarbiavo lietuvių leidžiamuose Vilniuje lenkų kalba laikraščiuose, kurių tikslas buvo teisingai informuoti tuos lietuvius, kurie nebemokėjo savo tėvų kalbos, ir drauge palaikyti juose lietuvišką dvasią. Be to, mokytojavo Vilniaus lietuvių gimnazijoje ir dalyvavo organizacinėse lietuvių gyvenimo.

Lenkams toksai velionies veikimas nepatiko, paleido jį iš tarnybos, kalino ir pagaliau štrėmė iš Vilniaus į Nepriklausomą Lietuvą. Tuokart buvo štremti 33 lietuviai veikėjai.

Iš Nepriklausomų Lietuvos velionis kibo į aktingą tautinį darbą. Buvo vienas steigėjų ir nuolatinis darbininkų Vilniaus Vadavimo Sąjungos ir Vilniečių Sąjungos. Be to, ir aktingas šaulys. Nors velionis dirbo įvairių lietuviškų darbų, bet ypač jis buvo uolus Vilniaus vadavimo darbe. Ne tik plunksna, bet ir paskaitomis (per radiją ir kitur) kėlė jį klausimą ir gaivino šią idėją.

Paskutinieji darbo ir mūsų spaudoje. Rašinėjo į kai kuriuos laikraščius ir be to, yra parašęs keletą knygučių. Kaune buvo suorganizavęs lenkų kalba lietuviškos orientacijos laikraštį „Nowiny", kuris tikslas buvo mažinti lenkų ištaką lenkiškai kalbantiesiems lietuviuose.

Randamonhui nerdėpęs partijų reikalai, bet tik grynai tautiniu ir kultūrinis darbas, lietuviškas atbudimas ir tuose skuokuiuose, kurie buvo nutolę bei atšalę nuo savo tautos. Tuo tikslu buvo ir vienas iš apdovanotas Šaulių Žvaigždės ir Vilniečių Sąjungos Sidabrinių medalių.

S. K

Mirė savanoris kūrėjas St. Juozapavičius

Siemet Kauno Didžioje Teatro šeimą ištiko ne vienas skaudus smūgis. Neseniai lapkričio 21 d. nutūpė nauja nari, daug mūsų teatrui nusipelnusi, per 20 metų išdirbusi operos chore, ir mūsų kariuomenės kūrėja, savanoris Stasi Juozapavičiu.

Velionis gimė 1902 m. vasario 11 d. Kaune, kur praleido savo jaunatvę ir mokslo dienas. Iš jaunų dienų buvo susipratęs lietuvis ir dažyvavo tautiniame lietuvių judėjime, ypač mėgo valdybos ratelius, kur jis dalyvaudavo valdininkuose ir choruose. Kurianties Lietuvai, stojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę. Savo gražiausias dienas praleidžia čia. Grįžęs iš kariuomenės ir turėdamas gerą balsą, stojo į Valstybės Teatro Operos chorą ir čia iki emžiaus galo net 22 metus, dirbo visada dainuodamas pirmuoju bosu. Ir kas svarbiausia, jis buvo ne tik bosu tu, kurio rodyti ir mokėjo dienas. Iš jaunų dienų buvo susipratęs lietuvis ir gražiai tautiniame lietuvių judėjime, ypač mėgo valdybos ratelius, kur jis dalyvaudavo valdininkuose ir choruose. Kurianties Lietuvai, stojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę. Savo gražiausias dienas praleidžia čia. Grįžęs iš kariuomenės ir turėdamas gerą balsą, stojo į Valstybės Teatro Operos chorą ir čia iki emžiaus galo net 22 metus, dirbo visada dainuodamas pirmuoju bosu. Ir kas svarbiausia, jis buvo ne tik bosu tu, kurio rodyti ir mokėjo dienas. Iš jaunų dienų buvo susipratęs lietuvis ir gražiai tautiniame lietuvių judėjime, ypač mėgo valdybos ratelius, kur jis dalyvaudavo valdininkuose ir choruose. Kurianties Lietuvai, stojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę. Savo gražiausias dienas praleidžia čia. Grįžęs iš kariuomenės ir turėdamas gerą balsą, stojo į Valstybės Teatro Operos chorą ir čia iki emžiaus galo net 22 metus, dirbo visada dainuodamas pirmuoju bosu. Ir kas svarbiausia, jis buvo ne tik bosu tu, kurio rodyti ir mokėjo dienas. Iš jaunų dienų buvo susipratęs lietuvis ir gražiai tautiniame lietuvių judėjime, ypač mėgo valdybos ratelius, kur jis dalyvaudavo valdininkuose ir choruose. Kurianties Lietuvai, stojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę. Savo gražiausias dienas praleidžia čia. Grįžęs iš kariuomenės ir turėdamas gerą balsą, stojo į Valstybės Teatro Operos chorą ir čia iki emžiaus galo net 22 metus, dirbo visada dainuodamas pirmuoju bosu. Ir kas svarbiausia, jis buvo ne tik bosu tu, kurio rodyti ir mokėjo dienas. Iš jaunų dienų buvo susipratęs lietuvis ir gražiai tautiniame lietuvių judėjime, ypač mėgo valdybos ratelius, kur jis dalyvaudavo valdininkuose ir choruose. Kurianties Lietuvai, stojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę. Savo gražiausias dienas praleidžia čia. Grįžęs iš kariuomenės ir turėdamas gerą balsą, stojo

Iš Kėdainių Komiteto veiklos

Neperseniai įsisteigęs Lietuvių Karių ir jų Šeimų Globos Kėdainių apskr. Komitetas spartėjai vysto savo veiklą ir nori pilnai realizuoti visus užsimojimus, kurie yra numatyti veiklos planuose. Jau įsisteigti Kėdainių miesto ir Josvainos valsčiaus vietos komitetai, kurie vykdo plačias pinigines, daiktines, knygų bei žurnalų ir kitokias rinkliavas. Visos mokyklos taip pat atropiai renka šiūnus drabužius ir knygas bei žurnalus. Apskrities Komitetas plaukia ir kitokios gaisros aukos, bet ypač knygos. Pažymėtina, kad labai daug knygų dažnai mokytojai ir aimnazijų mokyklai. Pavyzdžiui, Kėdainių gimnazija surinko jau per 400 knygų. Apskr. Komitetas knygas kataloguoja ir netrukus jas išsiųs mūsų kariams.

Jau sureiškiutoios visos Kėdainių apskrities karių šeimos. Toms šeimoms, kurioms reikia, teikiamos pašalpos ir kitokia pagalba. Neužmirštuma prankaidrinti ir karių šeimų gyvenime valandas. Miestelyjose renginai spektakliai ir kitos kultūrinės pramogos. Kuriuose karių šeimos dalyvauja nemokamai. Stengiamasi taip pat joms padėti susirišti su savaisiais fronte, t. y. toms, kurios paties negali, stengiamasi padėti parašyti laiškus, suteikiama proga paklausyti karių radijo valandėlių, redaguojami radijo sveikinimai kariams ir t. t.

Dėkuoju pažymėti, kad komitetai susiluukie iš tautiečių visokeriotos paramos. Ypač Kėdainių gimnazijos moksleiai ar entuziazmu sutiko eitų — nuolatos palaikyti ryšį su kariais. Beveik kiekvienas moksnys parašė, rašo, ar ketinasi rašyti nors ir kačeta laytinių bodžių ir nusiųsti nors ir merką dovanėlę tam nenažistamam lietuviui kariui, esančiam tolimoje šiaurėje ir savo krūtine ginantiems mūsų Tėvynę, kad mažia ramiai galėtumėm gyventi ir dirbti.

L. E-tas

PADĖKA

Vilniaus miesto 36 pr. mokyklos vedėjai, mokinams ir mokiniams kėdainiečiai dėkojam už batalionui pasiuntos kyrgas.

B-no Vadas ir kariai.

LAZDIJIEČIAI SVEIKINO SAVO GLOBOJAMĄ BATALIONĄ

Prieš lapkričio 23 d. Lietuvių Karių ir Jų Šeimų Globos Lazdijų apskr. Komitetas pasiuntė savo globojamam batalionui, šio turinio sveikinimą:

PONE VADE IR KARIAI.

Artinasi mūsų garbingos Karinės menės 25 m. gyvavimo sukaktus. Visos Lietuvos žvilgsnis ir mintys nukreiptos į Lietuvos sūnus, kūlančius Margio, Mindaugo, Algirdo, Vytauto ir kitų kunigaikščių paliku tikslus, nusujungtus 1918 m. lapkričio mėn. 23 d. Vilniuje ir paerikėjytus Sirvinčiuose, Giedraičiuose ir kitur.

Kovose dėl Nepriklausomybės išlieta lietuvių širdies kraujų sucementuoti mūsų Karinėmenės pamatai nesudrebėjo bolševikams ardant mūsų būrį, žeudrebėjo ir didžiųjų pasaulio sukrėtimų viesulo, bet protėvių naras ir Lietuviškas kraujas mūsų karinėse, 25-kerių metų kariuomenės bei „Vyrų Kryžiaus" ordino kavaliorių šventės sukaktuvės ir Tėvynės meilė tegul bina Jūsų, brangūs Kariai, didžiulis pastiprinimas kovoje dėl Laisvės ir likimėnse Rytų grumtynėse.

Tegul Jus, ginklo vyrai, lydi Dievas, ištikima laimė ir garbingi žygiai.

Dovana

Kareivukas Petras Rūkas
Gavo naujas kailinukus
Nuo Juzelės iš Rūkų,
Kaip bus šilta, kaip jauku!

Piršlinės nuo mamos savo
Aleksandras iš Rietavo.
Mama gali būti rami
Jis visad ją prisimins.

Nuo Marytės, nuo gražutės
Vytas gavo šalikutį.
— Tėvėškės laukuos plačiuos
— Reiks ją smarkiai išbučiuot...

Ku gi Jonas nusimęs,
Susimaęjęs, ach neklausk.
Kažko laukia iš Tėvynės,
Bet... greitai ir jis sulauks.

ALP. DOCIAUS KARIKATŪROS IR ŽODŽIAI

Nr. 49 (1217) Vilnius, 1943 m. gruodžio 4 d. 6

PRENUMERATA: metams — 6 RM, pusei metų — 3 RM; 3 mėn. — 1.50 RM.
Išsirašoma maždaugiai metų ketvirčiui; prisilaikant kalendorinės tvarkos, pav. I — III mėn., IV — VI ir t. t.

LIETUVA REMIA SAVO KARIUS

Paprastai ir auglaustai tariant, kieta šio karo tikrovė jau visiems žinoma, kad bolševizmo pavojus ir jo šėtoniškoji galybė nėra vien propaganda, kad visų tauriųjų Europos tautų kova prieš bolševizmą yra neišvengiama istorinė būtinybė; pagaliau ir kiekvienam lietuviui patriotui yra aišku, kad ligšiolinė tūkstančių mūsų Rytų fronto karių kova ir sudėdama auka yra didžiai prasminga, ir kad tuos mūsų karo vyrus remti visomis galimomis moralinėmis jėgomis — yra mūsų tautos pirmasilė, degantį garbės pareiga.

Lietuvos karinė spauda, su kariuomenės savaitraščiu „Karis" priekyje, mus pat pirmųjų Nepriklausomybės karo dienų, savo skiltyse energingai šaukė lietuvį šion žūtbūtinėn kovon, savo žemei ir laisvei ginti. Iš raudonojo teroro išsilaisvinus, atgalvintasis lietuvių karių organas nė kiek neapsiriko, eidamas ta pačia sena ir tiesia totalinės kovos prieš bolševizmą linkme.

Ištisus dvejus metus „Karys" mūsų fronto vyrų lūpomis šaukė lietuviškąją visuomenę nepamiršti savo karių Rytuose, laikyti su jais kuo tampriausius moralius ryšius, remti juos karių būtiniausiomis materialinėmis dovanomis. Ir, tiesa, šis balsas neliko šaukiančiu tyruose. Jeigu prieš metus lietuviškojoj spaudoje teko nevykusiai aiškintis, „kas ję tokie, tie mūsų kovojančių batalionų vyrai", ir kad juos reikią remti, tai šiandien jau turime visą oficialią centrinę sistemą mūsų fronto kariams ir jų šeimoms vispusiškai remti.

Prieš kurį laiką Kaune įsikūrė Lietuvių Karių ir jų Šeimų Globos Vyriausias Komitetas, o vietose atsikrityse ir didžiuosiuose miestuose — šio vardo komitetai. Džiaugiamės drauge su mūsų fronto kariais! Geriausi veiksniai, nem nieknad. Ne kitaip, atrodo, reagavo ir mūsų visuomenė. Komitetų skyriai kuriasi visų apskričių periferijose, aukos plaukia, centrai ir provincijos sparnai šitais žodžiais remia šią kilniąją, garbingą akcją.

Kaip jau žinome, didžioji rinkliava visame krašte šiltais daiktais, knygomis ir šilomis kulturiniais pramogomis šiomis dienomis baigiasi. Rezultatai parodo, kaip mes remiame savo vyrus, kovojančius dėl Lietuvos garbės ir laisvės.

Dabar Lietuvių Karių ir jų Šeimų Globos Vyr. Kom. mus painformavo, kas daroma artinantis Kalėdų šventėms. Visi surinktieji daiktai ligi gruodžio 10 d. turės būti atgabenti į Kaną. Gruodžio 13 d. Kaune įvyks šėkilmingas Lietuvių Karių ir jų Šeimų Globos Komitetų surinktųjų dovanų įteikimas batalionų atstovams, kurie jas pargabens batalionų kariams Kalėdų šventėms. Iš visų komitetų | Kauną irgi atvyks po 2 atstovus. Visi komitetai taip pat pasitus savo sveikstinius globojamiems batalionams, prašydami priimti surinktaisias apskrities ir miesto dovanas, kaip Tėvynės padėka už karių pareigą ir pasiaukojimą. Vyr. Komiteto rūpesčiu visi komitetai pakviesti „Kalėdų šventių proga surengti karių vaikams eglutes.

Mūsų laikraščio redakcija nuoširdžiai linki Lietuvių Karių ir jų Šeimų Globos Vyr. Komitetui ir visiems aspėkšiu ir miestų komitetams geriausios sėkmės šiame kilniame patriotiniam darbe (vyr. pa- rūpinti visiems mūsų daliniams attinkamų radijo ryšio su Tėvyne priemonių), o tauriąją Lietuvos visuomenę kviečia šį darbą uoniąsai paremti veiksmu, kaip kad uoniąsai visas kraštas demonstruoja raudonajam Stalinui Lietuvos paspitkitinimą ir neapykantą.

Algim. Giedrius

PAKELTA „KARIO" KAINA ATSKIRAM PARDAVIME

Žymiai pabrangus popieriui ir kitiems spaudos darbams, pirmąji kartą nuo šio nr. pakeliama atskiro „Kario" nr. kaina iki 20 pf.

Administracija

MŪSŲ GYVENIMAS

Netekome dviejų kovos draugų

— Spalio 29 d. žuvo mūsų batalionas eil. Dičiūnas. Jo palaikai palaidoti R. kaimo bažnyčiės šventoriuje, kur supilta kapas ir pastatyta nemažas lietuviškas ąžuolinis kryžius. Laidotuvėse dalyvavo jo giminės ir pažįstami. Vieną kitą ninkinkas, garbės dalinys su šn. vaidu ir ryšio karininku priešakyle. Bn. vadas prie duobės pasakė kalbą, kur tarp kitko pabrėžė: „Tūkstančiai mūsų ištremtų brolių žuvo tuose tolimuose Rytuose, bet negalima pasakyti, kad ši mūsų giniklo draugo auka bus paskutinė" ir paminėjo Kudirčos žodžius: „Žvėrialą, neperamiami jėga, nieko nenulemia". Leidžiant karstą duobėn, nuaidėjo trys salvės.

Eil. Jonas Dičiūnas gimė sausio 22 d. Zarasų aps., Antalieptės val., Snygarių kaime, nelabai turėjęs ūkininko šeimoj. Savo jaunystės dienas praleido dirbdamas ūkyje. 1941 m. birželio 22 d., vos sužūsus pirmiems patrankų šūviams, eil. Dičiūnas jau dalyvavo lietuvių partizanų eilėse ir dalyvavo savo apylinkės valsyne nuo bolševikų gaujų. Vėliau, 1942 m. sausio 1 d., stojo savanoriu į apsaugos dalį Vilniuje, iš kur tais pat metais drauge su savo daliniu išvyko į Rytus kovoti prieš bolševizmą.

Eil. Dičiūnas yra pirmoji mūsų batalione auka veiksmuose prieš banditus.

— Lapkričio 10 d. anksti rytą mūsų batalionas vyko akcijon prieš banditus. Iš kažkur iššaušas šautuvo šūvis pataikė eil. Sileikiui ir jį mirtinai sužeidė. Nuvežus į K. miesto karo ligoninę, po poros dienų jis mirė.

Eil. Alfonsas Sileikis gimė 1919 m. birželio 28 d. Zarasų aps., Salako val., Čepeliškių I kaime, neturtingoj ūkininkų šeimoj. Vos sulaukęs 11 m. amžiaus, mirė jo tėvas ir liko našlaitis. Tad pačioj dar vaikystėj teko jam pačiam rūpintis savo pragyvenimu. Išsimokęs siuvėjo amato, iš kurio ir gyveno.

Įstojęs mūsų apsaugos daliniams, 1942 m. sausio 1 d. ir jis stojo savanoriu į vieną Vilniuje esantį batalioną ir su juo drauge išvyko į Rytus. Iki sužeidimo dienos jis ėjo įvairias, o neretai ir gana sunkias ir atsakingas tarnybos pareigas, niekad nesiskųsdamas sunkumu ar panašiai. Visą laiką buvo linksmas, todėl labai mylimas savo draugų ir vadų.

Eil. Sileikis palaidotas K. miesto karių kapinėse.

Viršila A. Ivamauskas

DALINIAMS IR ŠTABAMS RYTUOSE

„Karios" redakcijoje vėl yra nemaža prisiusta mūsų tauriosios visuomenės įvairių aukų (knygų, rašomosios medžiagos ir kt.). Daliniai ir jų štabai, leisdami karius atostogų ar juos siųsdami tarnybos reikalais, prašomi įpareigoti užėjęs „Kario" redakciją (Vilnius, Jezuitų 3), pasirinkti savo daliniui reikalingiausių dovanėlių Kalėdų ir Naujųjų Metų švenčių proga.

„Karios" redakcija

KARIŲ ŠEIMŲ DĖMESIUI VILNIUJE

Lietuvių Kariams ir jų šeimoms Globoti Vilniaus miesto Komiteto rūpesčiu, LAD karių, esančių Rytuose, šeimoms, gyvenančioms Vilniuje, Šeimų aprūpinimo skyriuje (Jėzuitų 3, 14 kamb.) nemokamai duodama daržovės. Daržovės galima atsiimti kasdien nuo 8 iki 13 val., pradedant gruodžio 3 d. ir baigiant gruodžio 11 d.

Aprūpinimo karininkas

PADĖKA

Mes, ligoninėj gulintieji kariai, už mūsų aplankymą ir kuklias dovanėles, o ypač už gyvą ląstę, kuri pas mus jau pražydo, tariame visai nuoširdų ačiū K. Š. Vilniaus Komitetui.

Antakalnio ligoninės
Lietuviai kariai

Kai fronte ramu

Iš Rytų fronto

GRAŽI AUKA

Ir pirmose fronto linijose kovojantieji kariai nepamiršta Tėvynėj likusių neturtingų mokslo draugų. Gražų pavyzdį parodė X fronto batalione grandinės L. Seibutis. Jis, kaip karo korespondentas, iš laikraščių administracijų gautąjį honoraną — RM 500, pasiuntė Savitarpinės Pagalbos Vyr. Komitetui ir ta suma prašė perduoti jo kurso neturtingiems studentams medikams.

APLANKĖ ARTISTAI

Anomis spalio dienomis mūsų bunkerių vyrus aplankė varietėatras. Visi turėjo progos pirmą kartą po 7 mėnesių bunkerių gyvenimo pamatyti gražių tautinių šokių, mikliose akrobatikos, naskiausyti gimtąja kalba dainų, linksmų pokštų, gražių tautinių melodijų.

Artistų kolektyvas visai neididelis, bet mišrus: šalia lietuvio ukrainietis, latvis, estas, šalia vokiečio-gudas. Tačiau gali pilnai patenkinti mėgėjos sudėtis fronto karius.

Nors per visą naktį vyrai buvo nenogėję, tačiau, lėgirdė spėję treatrą, pėsti, lietui lyjant, keliolika kilometrų ėjo į vaidinimą. Jų kelią lydėjo juokas, dainos ir prijaukinti, stropūs bunkerių sargai — šunes. Mūsų vyrai myli šunes. Vieni prieš kitus didžiuojasi savo sargais, peni, vedžiojasi ir moko. Geral išmokyti šunes temstant tiesina eną bunkerio ir stropiai iėl pat aušros neša tarnybą. Saulei tekant eina į bunkerį paišėti.

MUS GLOBOS UTENOS APSKRITIS

Mūsų bunkerių vyrai nudžiugo sužinėję, kad batalioną globoti ir užmegsti su kariais ryšius pavesta Utenos aps. Komiteto pirmininkas ats. plk. Murnikas. Debar mūsų vyrai turės kam pasiguosti, pareikšti pagedėravimus ir Tėvynėje pus kam rūpintis mūsų reikalais.

Bataliono kirpyklą Rytuose — Č. Kauno nuotr.

Įsigijome bibliotekėlę

— Rado kuo girtis, šiais laikais retą žmogų berasi, kuris knygų nesskaitytų, — tūlas pagalvos. Bet taip jau yra, kad mes, vienos baterijos karo talkininkai, Rytuose kovoją, daugiau kaip pusė metų neturėjome lietuviškos knygos.

Jei apsaugos ar statybos batalionams, padėdant nuožirdiems auktoojams, pavyko įsigyti bibliotekėles, tai mes, būdami mažai kam žinomi, apie knygą tik nedrąsiai pasvajodavome. Po du, net po vienną iąskirstyti į kitos tautybės karių dalinius, kitas mėnesiais nergirdėdamas lietuviško žodžio, ypatingai tėgėjėmės knygų. Pasaryję žūt būt jų įsigyti, ėmėme laišką „bombarduoti" kompetentingas įstaigas.

Gavę iš p. Generalkomisaro leidimą, nusipirkome 80 grožinės bei pedagoginės literatūros knygų. Nors mūsų vyrai, atlikdami dieninę tarnybą ir dar kiekviena naktį turėdami sargybas (dažnai net ištisos naktys praetna bekovojant su priešo lėktuvais), atranda laiko ne tik šiaip knygų pasiskaityti, bet daugiau ir pasimokyti, ypač svetimų kalbų. Be to, domimės ir kitomis kultūrinėmis pramogomis, kiek sąlygos leidžia, lankydami kino filmas ir fronto teatrus.

Pora kartų mus aplankė čėtų ir latvių scenos meniniokai, iš kurių latvių Rygos fronto teatro grupė ypač mus pradžiugino, atnešdama lyg ir tėvėškės vėjėlį.

Taip pat mes gauname „o" kelia egz. laikraščio „Ateitis", „Karį" ir vieną kitą visuomenės paaukotą „Savaitės" numerį. Aukotojams, aprūpinantiems mus spauda, tariame nuoširdų kareiviška ačiū, nes spauda — didelis fronto karių gyvenimo ramstis.

Eil. Vyt. Graksauskas

MŪSŲ REDAKCIJA PRIIMA KARIŲ SVEIKINIMUS PER RADIJĄ

Numatomai antrajai radijo valandai iš Vilniaus prieš Kalėdų šventes, „Kario" redakcija priima vilniškių įstaigų ir atskirų asmenų sveikinimus mūsų fronto kariams. Trumpai ir aiškiai paraėytus 2-se egz. sveikinimų tekstus siųsti „Kario" redakcijai ligi gruodžio 9 d. 12 val. Laikę neskaityti sveikinimai bus persiųsti Kauno radiofonui.

Aukos kariams Rytuose

Per „Kario" redakciją paaukojo mūsų kariams Rytuose šie asmenys:

Vytautas Bartkus: knygų — 27, storų sąsiuvinių — 10, papr. sąsiuvinių — 12. **Kybartų Valst. Gimnazijos VI b klasė:** šaškių — 9 komp., bloknotėlių — 50, vokų — 200, laišk. popieriaus — 500, plunksnų — 144, šachmatų — šaškių (miniat.) — 3 komp., knygų—9. **L. Butkevičius:** knygų — 6 ir žurnalų. **V. Šliūpas:** knygų—47, siuntinėlių—2,popieriaus 24 lap., plunksnų—10. **Br. Lindenas:** vokų — 100, laišk. popieriaus — 55. **E. Bulovaitė:** knygų — 51. **Gledytė:** knygų — 4, pieštukų — 12, plunksnakočių — 4, užrašų knygučių — 8, sveikinimo atvirukų — 2, edatų — 26, skutimosi peiliukų — 10, plunksnų — 11, batams tepalo — 1 dėž., vazelino — 1 dėž., vokų — 149, popieriaus — 35 lap., sugeriamo popieriaus — 2 lap. **A. ir Pr. Skirmantai:** knygų — 7, pieštukų — 5, popieriaus — 50 lap., vokų — 60, kortų — 1 kal., popiersų — 50 st. ir žurnalų. **Švaksštytė:** knygų — 12, vokų, — 100, kortų — 1 kal., pieštukų — 4, plunksnų — 16, a'ašių — 12. **L. Daukša:** — siuntinėlių — 1. **Petras Bielskis:** knygų — 14. **Regina Pociūtė:** popieriaus — 49 lap, vokų — 62, užrašams knygučių — 2, filmų fotografijoms — 2, pieštukų — 1, plunksnakočių — 2, plunksnų — 3, bloku laiškams — 1. **A. Stropaitė:** užrašams knygučių — 3, pieštukų — 8, vokų — 100, bloku laiškams — 3. **St. Skaisienė:** sąsiuvinių — 15. **V. Butkus:** žurnalų. **Kun. Baltrusaitis:** knygų — 10. **Vyt. Ratkus:** knygų — 6. **Petras Kareckas:** sveikinimo kortelių — 16, knygų — 2, vokų — 50, bloku laiškams — 2, bloknotėlių — 2, albumų — 1, pieštukų — 2, fotograf. filmų — 2.

Redakcijos atsakymai

San. psk. M. Šiušai. „Nuotykį tamsią naktį" gavome. Nors apie šias kautynes ir kitų buvo parašva ir įdėta, bet už kokio mėnesio išdėsime ir Tamstos. Parašei įdomiai ir iškėlei nauju įvykių, ko pas kitus nebuvo pabrėžta.

Gr. A. Kranjalui. „Lietuviai Rytuose" nedėsime. Netinka turinio atžvilgiu. Bet iš šio rašinio matyti, kad Tamsta sugebi rašyti, todėl prašomi ir toliau ji ta parašyti iš savo dalinio gyvenimo. Laukiame.

Vrš. A. Ivanauskui ir gr. J. Petrorui. Tamstų rašinėlius: „Šeimų aprūpinimo reikalu" ir „Jaunimas vietoje" persiųstėme Kariu ir jų Šeimų Globos Vyr. Komitetui Kaune.

Prenumeratoriams

Visi norintieji gauti „Karį" atsiunčiais metais nuo pirmojo nr. turi mūsų savaitraštį išsirašyti kuo greičiausiai, kad iki gruodžio 25 d. būtų sutraukti į kartoteką. Vėliau išsirašiusieji jau išėjusių nr. ir negaus, o tikėtai pradedant tais nr. nr., kurie išėis po tų prenumeratorių ištraukimo pašto kartotekon. Išsirašyti reikia tiksliai metų ketvirčiais. Prenumeratos kaina ta pati.

Administracija

Aiškiai dėkojame Rytuose

Ariėja didžiosios Kalėdų Šventės. Tikime, kad komitetas, jei ne viskema, tai bent dalinai karių paruoš mažiukus paketukus. Tuo šventėšai nuteika karias ir parodys tampriąsi Tėvynės ryšius su tolimuose bunkėriuose sėdinčiais tautiečiais.

LIETUVAITĖS PRISIUNČIA DOVANŲ

Kad Tėvynė atjaučia karius ir jais rūpinasi, parodo daug gaunamų siuntinėlių su rašomąja medžiaga, užrašų knygutėmis, laiškams bloknotėlais. Daug jų adresuoti Nenakštuosiam Kariui, tačiau dar daugiau prisiunčiama kurio nors kario vardu. Ir stebėtis tenka sesių rūpestingumu ir sumanumu parenkant siuntinėliui daiktus. Ten rasi viską, ko kariui fronte reikia.

Be galo esame dėkingi lietuvėms: Paidelytė, Keldušytė, Lungytė, Skunsmanienė, Saulėnaitė, Vaišiauskienė ir daugelinė kitų. Jų fronto karys niekuomet nepamirš ir visuomet liks dėkingas.

Viršila Umbrasas